
SPRAWOZDANIE

z działalności

**Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Legnicy**

2018

Legnica, 2019

SPIS TREŚCI

INFORMACJE OGÓLNE	3
BUDŻET MOPS	4
KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY	15
POSTĘPOWANIA KONTROLNE	17
ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS	18
PRACA SOCJALNA	19
ASYSTENT RODZINY	27
ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ	29
POMOC INSTYTUCJONALNA	37
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ	41
DOM DZIENNEGO POBYTU	45
SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH I DOM SAMOTNEJ MATKI Z DZIECKIEM	48
ŻŁOBKI	51
PIECZA ZASTĘPCZA	53
RODZINNY DOM DZIECKA	61
ZESPÓŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	63
PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE	65
OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	66
DODATEK MIESZKANIOWY	68
ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY	70
STYPENDIA SOCJALNE	72
ŚWIADCZENIA RODZINNE	73
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE	79
PROGRAM „ZA ŻYCIEM”	80
PROGRAM „DOBRY START”	81
ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO	82
PODSUMOWANIE	87

INFORMACJE OGÓLNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy działa na mocy uchwały Miejskiej Rady Narodowej w Legnicy Nr XIV/75/90 z 25 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, stosownie do ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.). Zgodnie z artykułami 17 i 20 w/w ustawy w mieście na prawach powiatu, jakim jest Legnica, MOPS realizuje zadania ośrodka pomocy społecznej oraz powiatowego centrum pomocy rodzinie. Szczegółowe zasady funkcjonowania Ośrodka określają:

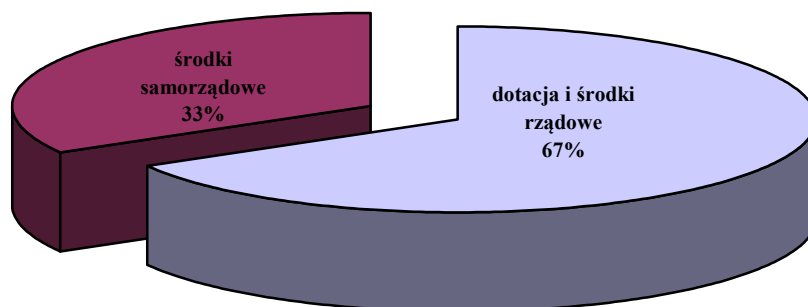
- statut Ośrodka nadany uchwałą Nr LVI/460/10 Rady Miejskiej Legnicy z dnia 26 lipca 2010 r. ze zmianami,
- zarządzenie Nr 33/2018 Dyrektora MOPS z dnia 14 września 2018 r. w sprawie określenia Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy,
- Regulamin organizacyjny MOPS ustalony zarządzeniem Nr 27/2018 Dyrektora MOPS z dnia 16 lipca 2018 r.,
- Regulamin pracy MOPS ustalony postanowieniem Nr 12/2016 Dyrektora MOPS z dnia 21 czerwca 2016 r. ze zmianami,
- zarządzenie Nr 13/2003 Dyrektora MOPS z dnia 29 maja 2003 r. w sprawie ustalenia instrukcji kancelaryjnej, instrukcji w sprawie zasad i trybu działania składnicy akt oraz jednolitego rzeczowego wykazu akt w MOPS w Legnicy ze zmianami,
- zarządzenie Nr 16/2010 Dyrektora MOPS z dnia 18 marca 2010 r. w sprawie wprowadzenia w MOPS w Legnicy przepisów regulujących gospodarkę finansową ze zmianami.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy jest samorządową jednostką budżetową, nie posiadającą osobowości prawnej, której wydatki pokrywane są częściowo z budżetu państwa, a częściowo ze środków własnych gminy.

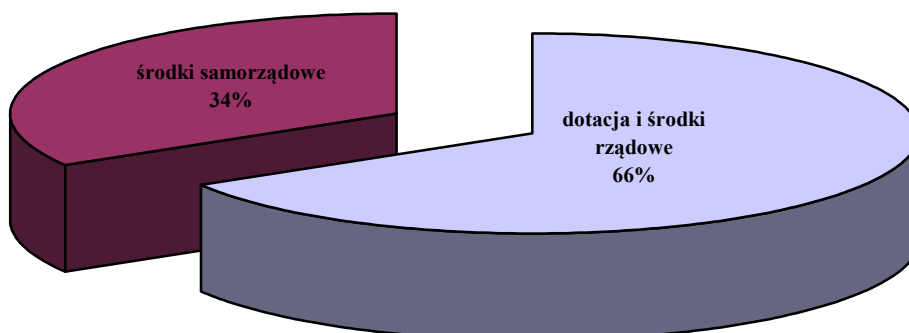
W 2018 r. MOPS administrował 14 obiektami, w tym 10 obiektów znajdowało się w zarządzie Ośrodka, a 4 wynajmowane były od innych instytucji m.in. Zarządu Gospodarki Mieszkaniowej, Legnickiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

BUDŻET MOPS

Wydatki rok 2018

Plan wydatków na rok 2019

KOSZTY RODZAJOWE DZIAŁALNOŚCI MOPS W 2018 ROKU

Rozdział	Wyszczególnienie	Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń	Wydatki rzeczowe	Wydatki inwestycyjne	Remonty	Koszty bezpośrednie	Razem
85153	Zwalczanie narkomanii						0,00
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi					125 200,00	125 200,00
85156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego					2 898,00	2 898,00
85195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych oraz opłaty za pobyt w zakładzie opiekuńczo-leczniczym na terenie powiatu wrocławskiego.	67 370,01	12 240,00			38 095,14	117 705,15
85202	Pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem					4 882 344,94	4 882 344,94
85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11	2 562 304,72	597 256,20	393 930,73	103 348,27	269 602,82	3 926 442,74
85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kubusia Puchatka 4	2 519 862,19	345 164,25		21 205,07	161 361,36	3 047 592,87
85203	Ośrodki Wsparcia , Dom Dziennego Pobytu, Noclegownia i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	1 808 184,56	464 267,66		159 612,37	444 131,63	2 876 196,22
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	15 319,46				10 160,90	25 480,36
85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej					606 285,07	606 285,07

85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne -zasiłki celowe i okresowe					2 978 768,81	2 978 768,81
85215	Dodatki mieszkaniowe i energetyczne		519,92			2 805 158,54	2 805 678,46
85216	Zasiłki stałe					3 613 843,75	3 613 843,75
85219	Ośrodki pomocy społecznej	9 428 484,56	1 158 444,66		26 026,63	167 060,63	10 780 016,48
85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze					8 141 610,74	8 141 610,74
85230	Pozostała działalność - Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"					677 728,85	677 728,85
85231	Pomoc dla cudzoziemców					4 337,41	4 337,41
85295	Pozostała działalność					755,00	755,00
85295	Pozostała działalność - Rządowy program Senior +	102 915,57	30 498,15				133 413,72
85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne					60 457,10	60 457,10
85415	Pomoc materialna dla uczniów					1 303 607,49	1 303 607,49
85501	Świadczenia wychowawcze	561 592,31	130 921,09		4 551,60	45 773 935,00	46 471 000,00
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 002 916,45	175 868,40		6 211,02	30 136 147,82	31 321 143,69
85504	Wspieranie rodziny - Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	580 126,97	90 004,24		5 956,22	850,00	676 937,43
85504	Wspieranie rodziny -Asystent rodziny	299 033,16	19 097,78				318 130,94

85504	Świadczenie " Dobry Start"	89 340,00	8 000,00			2 913 000,00	3 010 340,00
85505	Żłobki	4 471 996,89	670 284,88		51 576,35	328 862,43	5 522 720,55
85505	Żłobki " Maluch+"	224 578,90	66 682,57			14 128,04	305 389,51
85508	Rodziny zastępcze	268 464,37	126 223,60			2 393 405,44	2 788 093,41
85508	Rodziny zastępcze - dodatek wychowawczy		8 508,78			988 151,26	996 660,04
85508	Rodziny zastępcze - zadania realizowane w drodze umów lub porozumień					203 879,66	203 879,66
85510	Usamodzielnianie wychowanków					200 251,66	200 251,66
85510	Pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza miastem					1 462 637,36	1 462 637,36
85510	Rodzinny Dom Dziecka	123 512,37	29 392,90			45 000,00	197 905,27
85510	Rodzinny Dom Dziecka- dodatek do zryczałtowanej kwoty		283,65			28 081,35	28 365,00
85595	Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem"						0,00
	Razem	24 126 002,49	3 933 658,73	393 930,73	378 487,53	110 781 738,20	139 613 817,68

WYKONANIE PLANU WYDATKÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY ZA 2018 ROK

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2018 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Udział środków gminy (%)	Udział środków z budżetu państwa (%)	Przyczyny niewykonania planu (zł)
1	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	142 000,00	125 200,00	88,17	100,00		Niewykonanie planu wynikało z braku możliwości przeprowadzenia zaplanowanych szkoleń.
2	85156	Składka na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	2 898,00	2 898,00	100,00		100,00	
3	85195	Pozostała działalność - pokrycie kosztów wydania decyzji na świadczenia zdrowotne finansowanych ze środków publicznych oraz opłaty za pobyt w Zakładzie Opiekuńczo- Leczniczym	118 315,00	117 705,15	99,48	20,88	79,12	Niewykonanie planu wynikało z niewykorzystaniu pełnej kwoty na Fundusz Pracy. Środki niewykorzystane w kwocie 589,26 zł zostały zwrócone 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnicy. Kwota zwrotu środków własnych w wysokości 19,94 zł wynikała z pobytu dziecka w szpitalu. Opłata za pobyt w ZOL w Wierzbicach została pomniejszona o kwotę 19,94 zł.
4	85202	Pobyt w domach pomocy społecznej poza miastem	4 890 000,00	4 882 344,94	99,84	100,00		Niewykonanie planu związane jest z pobytami mieszkańców DPS-ów w szpitalach w grudniu 2018 r. Niewykorzystana kwota w wysokości 7 655,06 zł została zwrócona 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.
5	85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11	3 975 069,66	3 926 442,74	98,78	92,36	7,64	Niewykonanie planu wynikało z ilości miejsc dotowanych - 97 900,51 zł . Kwota 6,17 zł dot. umowy MF-082. Kwota 69,27 zł dotyczy rozliczenia środków na inwestycje § 6050. Środki zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
6	85202	Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kubusia Puchatka 4	3 111 946,41	3 047 592,87	97,93	70,00	30,00	Niewykonanie planu wynikało z ilości miejsc dotowanych.
7	85203	Ośrodki Wsparcia, Dom Dziennego Pobytu, Noclegownia i Punkt Opieki nad Matką i Dzieckiem	2 893 760,56	2 876 196,22	99,39	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 17 564,34 zł zostały zwrócone 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.

8	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	25 831,50	25 480,36	98,64	39,76	60,24	Środki niewykorzystane w kwocie 351,14 zł zostały zwrócone 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnicy.
9	85213	Składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	614 400,00	606 285,07	98,68		100,00	Składki opłacono za wszystkie osoby uprawnione do objęcia pomocy w tej formie. Środki w wysokości 3 830,09 zł (§ 2010), 4 284,84 zł (§ 2030) zostały zwrócone 31.12.2018 r. na konto UM Legnicy.
10	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne - zasiłki celowe - zasiłki okresowe	3 062 814,03	2 978 768,81	97,26	48,69	51,31	Na niewykonanie planu wpłynęło zmniejszenie liczby osób korzystających z takiej pomocy, wysokość zasiłku uzależniona jest od wysokości dochodu. Środki w wysokości 17 690,50 zł- dotacja celowa gmina, 66 354,72 zł - środki własne gmina - zostały zwrócone 31.12.2018 r. na konto UM Legnicy.
11	85215	Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne	2 806 201,53	2 805 678,46	99,98	99,05	0,95	Na niewykonanie planu wpłynęło małe zainteresowanie osób uprawnionych do zryczałtowanego dodatku energetycznego, spowodowane głównie niskimi kwotami tego świadczenia. Wykonanie dodatków mieszkaniowych jest adekwatne do wydanych decyzji. Środki w wysokości 523,07 zł zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
12	85216	Zasiłki stałe	3 651 000,00	3 613 843,75	98,98		100,00	Niewykorzystane środki są efektem zwrotu z ZUS za zbieg świadczeń. Środki w kwocie 37 156,25 zł zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
13	85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	10 922 889,10	10 780 016,48	98,69	79,03	20,97	Kwota 459,46 zł dotyczy środków z rezerwy celowej budżetu państwa na świadczenia w formie wynagrodzeń za sprawowanie opieki. Kwota 88 247,63 zł to środki własne gminy. Środki zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.

14	85228	Usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze	8 156 420,44	8 141 610,74	99,82	94,12	5,88	W grudniu 2018 r. część osób korzystających z usług specjalistycznych przebywała w szpitalu bądź zawiesiła usługi. Niewykorzystane środki w kwocie 14 809,70 zł zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
15	85230	Program wieloletni "Pomoc państwa w zakresie dożywiania"	809 900,00	677 728,85	83,68	40,91	59,09	Część placówek oświatowych rozlicza dożywianie za grudzień w styczniu 2019 r. Niewykorzystane środki w kwocie 9 428,12 zł - dotacja celowa gmina, 122 743,03 zł - środki własne gmina - zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
16	85231	Pomoc dla cudzoziemców	4 343,00	4 337,41	99,87		100,00	Formą pomocy dla cudzoziemców objęto 5 dzieci na kwotę 3 307,41 zł (dożywianie) oraz zasiłek celowy na kwotę 1 300 zł. Środki w kwocie 5,59 zł zostały zwrócone na konto UM Legnica w dniu 31.12.2018 r.
17	85295	Pozostała działalność	755,00	755,00	100,00	100,00		
18	85295	Pozostała działalność - Prace społecznie użyteczne	66 290,00	60 457,10	91,20	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 5 832,90 zł zostały zwrócone 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.
19	85295	Pozostała działalność - Program "Senior+"	135 159,57	133 413,72	98,71	62,94	37,06	Niewykorzystana dotacja w kwocie 698,34 zł została zwrócona w dniu 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica. Niewykorzystane środki własne to kwota 1 047,51 zł.
20	85415	Pomoc materialna dla uczniów	1 737 121,00	1 303 607,49	75,04	20,00	80,00	Warunkiem wypłacenia stypendium szkolnego jest przedłożenie dokumentu potwierdzającego dokonanie wydatku. Nie wszystkie osoby, którym wydano decyzję zgłosiły się po świadczenie co wpłynęło na niewykonanie planu. Środki w wysokości 433 513,51 zł zostały zwrócone do UM Legnicy. Z tego kwota dotacji celowej-230 965,01 zł oraz środki własne gminy-202 548,50 zł.

21	85501	Świadczenia wychowawcze	46 471 000,00	46 471 000,00	100,00		100,00	
22	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	31 321 143,69	31 321 143,69	100,00	1,02	98,98	
23	85504	Wspieranie rodziny - Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	690 266,97	676 937,43	98,07	100,00		Niewykonane środki w kwocie 13 329,54 zł zostały zwrócone dnia 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.
24	85504	Wspieranie rodziny - asystent rodziny	319 655,57	318 130,94	99,52	73,73	26,27	Na niewykonanie planu wpłynęła absencja pracowników. Niewykorzystane środki w kwocie 1 524,63 zł zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
25	85504	Świadczenia "Dobry start"	3 030 250,00	3 010 340,00	99,34	73,73	26,27	Do dnia 31.12.2018 r. rozpatrzono wszystkie złożone wnioski o ustalenie prawa do świadczenia. Niewykorzystaną dotację w kwocie 3 000,00 zł zwrócono 31.12.2018 r. na konto UM w Legnicy.
26	85505	Żłobki	5 534 226,14	5 522 720,55	99,79		100,00	Niewykonana kwota 11 505,59 zł została zwrócona 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.
27	85505	Żłobki - Program " Maluch+"	325 984,47	305 389,51	93,68	93,19	6,81	Niewykorzystana dotacja w kwocie 4,57 zł została zwrócona na konto UM Legnica w dniu 31.12.2018 r. Niewykorzystane środki własne to kwota 62 755,92 zł która również została zwrócona na konto UM Legnica w dniu 31.12.2018r.
28	85508	Rodziny zastępcze	2 789 131,13	2 788 093,41	99,96	96,58	3,42	Na niewykonanie planu wpłynęła absencja pracowników . Niewykorzystane środki w kwocie 1 037,72 zł zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.

29	85508	Rodziny zastępcze - zadania realizowane w drodze umów lub porozumień	213 240,00	203 879,66	95,61	100,00		Niewykonanie planu w wysokości 9 360,34 zł to efekt: - umieszczenia 09.11.2018 r. dwójki dzieci w Pogotowiu Opiekuńczym w Legnicy, - 1 wychowanka rodziny zastępczej uzyskała pełnoletniość i opuściła rodzinę zastępczą, - 2 rodziny niezawodowe z 4 dzieci przeprowadziły się do innego powiatu. Środki zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
30	85508	Pozostała działalność - dodatek wychowawczy	1 003 302,00	996 660,04	99,34		100,00	Niewykonanie planu spowodowane jest niewykorzystaniem w całości środków na koszty obsługi. Kwota 1 372,96 zł została zwrócona 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.
31	85510	Usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych	205 660,00	200 251,66	97,37	100,00		Niewykonanie planu w wysokości 5 408,34 zł to efekt zaprzestania nauki przez 5 wychowanków. Środki zostały zwrócone 31.12.2018r. na konto UM Legnicy.
32	85510	Pobyt dzieci w placówkach opiek.-wychowawczych poza miastem	1 500 000,00	1 462 637,36	97,51	100,00		Niewykonanie planu spowodowane jest uzyskaniem pełnoletniości i opuszczeniem placówki opiekuńczo-wychowawczej przez jednego wychowanka. Kwota 37 362,64 zł została zwrócona 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.
33	85510	Rodzinny Dom Dziecka	206 442,37	197 905,27	95,86	100,00		Niewykorzystane środki w kwocie 8 537,10 zł zostały zwrócone 31.12.2018 r. na rachunek UM Legnica.
34	85510	Rodzinny Dom Dziecka - dodatek do zryczałtowanej kwoty	28 365,00	28 365,00	100,00		100,00	Dodatek do zryczałtowanej kwoty przysługuje na 5 dzieci umieszczonych w Rodzinnym Domu Dziecka, wraz z 1% na koszty obsługi.
RAZEM			140 765 782,14	139 613 817,68	99,18	31,95	65,66	

WYKONANIE PLANU DOCHODÓW MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY ZA 2018 ROK

L.p.	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 2018 rok (zł)	Wykonanie planu (zł)	Wykonanie planu (%)	Dochody odprowadzone na rachunek gminy (zł)
1	85202	Odpłatność za pobyt w DPS przy ul Grabskiego 11 oraz ul. Kubusia Puchatka 4, oraz wpływy z umów i decyzji o odpłatności rodzin za pobyt w DPS-ach - dotacja celowa - powiat	1 357 730,00	1 483 895,30	109,29	1 483 895,30
2	85202	Odpłatność rodzin za pobyt w DPS poza Legnicą na podstawie decyzji i umów - środki własne - powiat	106 520,00	130 563,58	122,57	130 563,58
3	85203	Odpłatność za wyżywienie w Domu Dziennego Pobytu i Klubie Seniora, odpłatność za pobyt w Schronisku dla bezdomnych oraz Domu Samotnej Matki z Dzieckiem - środki własne - gmina	423 000,00	450 170,78	106,42	450 170,78
4	85214	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków okresowych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		6 479,87		6 479,87
5	85215	Zwrot nienależnie pobranych dodatków mieszkaniowych - środki własne - gmina	199,00	199,44	100,22	199,44
6	85216	Zwrot nienależnie pobranych zasiłków stałych za lata ubiegłe - dotacja celowa - gmina		25 557,19		25 557,19
7	85219	Wynagrodzenie płatnika za terminowe odprowadzanie do Urzędu Skarbowego podatku dochodowego osób fizycznych od pracowników MOPS, koszty upomnień oraz kary wynikające z umów - środki własne- gmina	6 004,00	6 951,55	115,78	6 951,55
8	85219	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki - zadania administracji rządowej - gmina		121,00		121,00
9	85230	Pomoc w zakresie dożywiania - dotacja celowa - gmina		167,52		167,52
10	85228	Odpłatność za usługi opiekuńcze - środki własne - gmina	1 009 051,00	944 845,28	93,64	944 845,28
11	85228	Odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze - zadania administracji rządowej - gmina	28 000,00	45 868,97	163,82	45 868,97
12	85501	Świadczenia wychowawcze- zwroty świadczeń nienależnie pobranych oraz odsetek - zadania administracji rządowej - gmina		63 746,58		63 746,58

13	85502	Zwroty nienależnie pobranych przez osoby uprawnione świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczek alimentacyjnych wraz z odsetkami - zadania administracji rządowej - gmina		162 776,03		162 776,03
14	85502	Zaliczki alimentacyjne wyegzekwowane przez komorników sądowych od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	28 000,00	91 764,81	327,73	91 764,81
15	85502	Fundusz alimentacyjny oraz odsetki wyegzekwowane przez komorników sądowych i w postępowaniu egzekucyjnym w administracji od dłużników alimentacyjnych - zadania administracji rządowej - gmina	650 000,00	1 320 288,21	203,12	1 320 288,21
16	85504	Świadczenie "Dobry start" -odsetki - zadania administracji rządowej- gmina		1,96		1,96
17	85505	Odpłatność za pobyt i wyżywienie dzieci w Żłobkach, odsetki oraz wynajem pomieszczeń - środki własne - gmina	970 916,00	933 402,44	96,14	933 402,44
18	85505	Odpłatność za pobyt i wyżywienie dzieci w Żłobku nr 3 Filia ul. Krzemieniecka - środki własne - gmina	43 770,00	32 929,62	75,23	32 929,62
19	85508	Odpłatność za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, zwroty nienależnie pobranych świadczeń na kontynuowanie nauki, odpłatność rodziców za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz odsetki za nieterminowe wpłaty- środki własne - powiat	311 040,00	299 152,65	96,18	299 152,65
20	85508	Rodziny zastępcze- dodatek wychowawczy - zwrot nienależnie pobranych świadczeń- administracja rządowa - powiat		1 200,00		1 200,00
21	85510	Odpłatność za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych, usamodzielnianie wychowanków placówek opiekuńczo wychowawczych, zwroty nienależnie pobranych świadczeń oraz odsetki za nieterminowe wpłaty - środki własne - powiat	311 982,00	394 948,91	126,59	394 948,91
RAZEM			5 246 212,00	6 395 031,69	121,90	6 395 031,69

KADRA MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LEGNICY

**Stan zatrudnienia w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy w latach 2016 – 2018
(stan na koniec grudnia)**

Komórki organizacyjne	2016	2017	2018
MOPS (pracownicy socjalni)	195 (63)	198 (62)	189 (62)
Żłobek Nr 1	22	22	22
Żłobek Nr 2	23	23	24
Żłobek Nr 3	23	23	24
Filia Żłobka Nr 3*			14
Żłobek Nr 4	25	23	24
Schronisko dla Bezdomnych i Dom Samotnej Matki z Dzieckiem	20	21	20
Dom Dziennego Pobytu	16	17	17
Dom Pomocy Społecznej ul. Grabskiego 11 ul. Kubusia Puchatka 4	98	93	96
Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży	11	13	13
Zespół Interwencji Kryzysowej	8	8	8
Rodzinny Dom Dziecka	2	2	2
Ogółem	443	443	453

*) Jednostka utworzona w sierpniu 2018 r., funkcjonująca przy ul. Krzemienieckiej 1

W 2018 roku pracownicy Ośrodka uczestniczyli w różnego rodzaju warsztatach i szkoleniach. Środki na ten cel pochodziły z budżetu MOPS, a także były pozyskane ze źródeł zewnętrznych. Realizowane szkolenia miały na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych i umiejętności osób zatrudnionych i dotyczyły przede wszystkim grup pracowników, które mają bezpośredni kontakt z klientami Ośrodka (tj. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psychologzy, opiekunowie w DPS). Ponadto wielu pracowników uzupełniło swoje wykształcenie, kończąc szkoły średnie, wyższe oraz studia podyplomowe na kierunkach związanych z ich pracą zawodową.

W ramach aktywizacji osób bezrobotnych MOPS współpracuje czynnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Legnicy. Efektem tej współpracy było zorganizowanie prac społecznie użytecznych dla 24 osób, realizowanych w placówkach Ośrodka.

Fluktuacja kadr w MOPS w Legnicy w roku 2018 przedstawia się następująco:

- przyjętych do pracy było 71 pracowników (w tym z 29 osobami zawarto umowy na zastępstwo),
- zwolnionych z pracy było 65 pracowników (w tym 17 osób odeszło z pracy z umów na zastępstwo, 21 pracowników przeszło na emeryturę, 1 pracownik na rentę),
- 23 osoby skorzystało z urlopów wychowawczych i bezpłatnych.

Ruchy kadrowe dotyczyły między innymi stanowisk: administracyjnych, pracowników socjalnych, psychologów, opiekunek i pielęgniarek oraz stanowisk robotniczych. Przyczyn takiego stanu rzeczy należy upatrywać w sytuacji na rynku pracy i relatywnie bardzo niskich wynagrodzeniach w Ośrodku oraz konieczności zatrudnienia osób na zastępstwo, w związku z dużą ilością długoterminowej absencji pracowników (tj. zwolnienia lekarskie, urlopy bezpłatne, urlopy macierzyńskie i rodzicielskie oraz wychowawcze).

Grupy pracowników	Przyjęci	Zwolnieni
Pracownicy socjalni	4	8
Asystent rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	0	1
Pielęgniarki, opiekunki	12	19
Pracownicy administracji	15	19
Psycholog, pedagog, wychowawca, terapeuta	3	3
Pozostali pracownicy	37	15

POSTĘPOWANIA KONTROLNE

Ze względu na różnorodność realizowanych zadań, tak duża jednostka budżetowa, jaką jest MOPS podlega częstym postępowaniom kontrolnym. W roku 2018 zostały przeprowadzone następujące kontrole zewnętrzne:

L.p.	Data przeprowadzenia kontroli	Organ kontrolujący	Zakres kontroli
1.	29 – 30.01.2018 r.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej	Działalność placówki w zakresie przestrzegania standardów opieki i wychowania oraz przestrzegania praw dziecka
2.	05.03.2018 r.	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legnicy	Ustalenie stanu faktycznego w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kubusia Puchatka 4
3.	09 – 22.06.2018 r.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	Kontrola kompleksowa obejmująca okres od 1.01.2017 r. do 19.06.2018 r.
4.	08 – 09.10.2018 r.	Państwowa Straż Pożarna w Legnicy	Kontrola ppoż w budynku Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem przy ul. Przemysłowej 5
5.	12.10.2018 r.	Archiwum Państwowe Oddział Legnica	Kontrola archiwum zakładowego
6.	03.12.2018 r.	Państwowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Legnicy	Kontrola stanu faktycznego w oparciu o arkusz oceny zakładu

Ponadto placówki MOPS, w których wydawane są posiłki dla osób w nich przebywających (tj. żłobki, domy pomocy społecznej, Dom Dziennego Pobytu, Klub Seniora, Schronisko dla Bezdomnych, Dom Samotnej Matki z Dzieckiem), kilka razy w trakcie roku podlegają doraźnym kontrolom Państwowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Legnicy. Czynności kontrolno-rozpoznawcze w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych w placówkach Ośrodka przeprowadza również kilka razy w roku Państwowa Straż Pożarna w Legnicy.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE PRZEPROWADZONE PRZEZ MOPS

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy wydatki budżetowe są realizowane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych oraz zasadami wydatkowania środków publicznych o wartości do 30 000 EURO.

W 2018 r. przeprowadzono 4 zamówienia publiczne o wartości powyżej 30 000 EURO każde.

L.p.	Przedmiot zamówienia	Tryb zamówienia	Data udzielenia zamówienia	Wartość zamówienia w zł	Kryteria oceny ofert	Wykonawca, któremu udzielono zamówienia	Pozostali wykonawcy uczestniczący w przetargu
1.	Dostawa bonów towarowych w wersji papierowej dla pracowników MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	13.11.2018 r.	137 600,00 zł brutto	1) cena, 2) ilość placówek handlowych w Legnicy, 3) termin ważności bonów towarowych	Sodexo Benefis and Rewards Polska, Warszawa	brak
2.	Świadczenie usług ochrony fizycznej, usług monitorowania obiektów, konwojów gotówki i usług sprzątnięcia w MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	21.12.2018 r.	356 005,68 zł brutto	1) cena łączna usług, 2) termin płatności faktury	Konsorcjum: DGP Security Partner Sp. z o.o., Katowice - Lider, DGP Provider Sp. z o.o., SEBAN Sp. z o.o., 7 MG Sp. z o.o.	brak
3.	Świadczenie usług przygotowania i dostawy ciepłych posiłków do Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem Legnicy	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	18.12.2018 r.	5,15 zł brutto za 1 ciepły posiłek	1) cena za 1 posiłek, 2) termin płatności faktury, 3) wykaz wykonanych zamówień	"NIRO" Sp. z o.o., Lubin	PPHU BIOWEX s.c., Legnica
4.	Dostawa bonów towarowych w wersji papierowej dla podopiecznych MOPS	przetarg nieograniczony do 209 000 EURO	20.12.2018 r.	301 000,00 zł brutto	1) cena, 2) ilość placówek handlowych w Legnicy, 3) termin ważności bonów towarowych	Sodexo Benefis and Rewards Polska, Warszawa	brak

PRACA SOCJALNA

Dział Pracy Socjalnej świadczy pomoc mieszkańcom Legnicy skierowaną bezpośrednio do środowiska. W roku 2018 Dział Pracy Socjalnej obejmował 42 rejony w ramach pracy socjalnej, ponadto w Dziale zatrudnionych było 6 asystentów rodziny oraz 4 pracowników administracyjnych. Działania pracowników Działu Pracy Socjalnej służyły przede wszystkim wzmocnieniu klientów, odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz organizowaniu warunków sprzyjających temu celowi.

Głównym zadaniem Działu Pracy Socjalnej było umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powyższy cel realizowany był przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W 2018 roku Dział Pracy Socjalnej objął pomocą 3358 rodzin, łącznie 5293 osoby.

Pracownicy socjalni

Pracownik socjalny podejmując współpracę z rodziną, diagnozuje sytuację oraz określa plan pomocy. Podejmowane w 2018 roku działania były zróżnicowane i dostosowane do indywidualnej sytuacji.

Praca socjalna jest procesem, który ma na celu wywołanie pożądanych zmian, modyfikację sposobu funkcjonowania osoby, jej otoczenia, wzmocnienie potencjału osób, rodzin do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej i wsparcie w dążeniu do poprawy funkcjonowania. Aby powyższe założenia mogły zostać spełnione, działania podejmowane przez pracownika muszą mieć charakter intencyjny tj. muszą być zaprojektowane w oparciu o sporządzoną ocenę sytuacji (diagnozę) i zmierzać do realizacji ustalonych celów – zmiany sytuacji wyjściowej (zdiagnozowanych trudności) w zakładane rezultaty.

Jednym z narzędzi stosowanym w działaniach pracowników socjalnych jest kontrakt socjalny. Ma on za zadanie poprawiać skuteczność udzielanej pomocy poprzez mobilizowanie osób i rodzin do podejmowania działań usamodzielniających. Jest to pisemna umowa zawierana z osobą ubiegającą się o pomoc, określająca uprawnienia i zobowiązania stron, tj. klienta i pracownika socjalnego, które mają doprowadzić do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Kontrakt socjalny zawierany jest po pełnym rozpoznaniu i ocenie sytuacji rodziny ubiegającej się o pomoc. Niedotrzymanie postanowień kontraktu socjalnego, jak i odmowa jego zawarcia mogą stanowić podstawę do odmowy przyznania świadczenia lub do jego wstrzymania. W roku 2018 zawarto 99 kontraktów socjalnych.

Pracownicy socjalni stanowią grupę zawodową, której powierzono w ostatnich latach wiele zadań z zakresu pomocy społecznej i co roku tych zadań przybywa. Praca socjalna jest usługą świadczoną w środowisku zamieszkania klienta, którego pracownik socjalny wspiera i to dlatego z jego pracą wiążą się zagrożenia wynikające z przebywania z osobami uzależnionymi, chorymi na różne choroby zakaźne, cierpiącymi na zaburzenia psychiczne lub osobami, które opuściły zakład karny. Oprócz możliwości zarażenia się chorobami zakaźnymi jest on narażony na groźby, wyzwiska a także na pobicie czy inną przemoc fizyczną. Pomimo zagrożeń jakie niesie ze sobą wykonywanie tego zawodu, to skuteczna praca socjalna stanowi źródło satysfakcji zawodowej pracowników socjalnych.

Najważniejszym zadaniem pracowników socjalnych było wsparcie słabszych grup społecznych w pokonywaniu ich problemów: wychodzeniu z ubóstwa, izolacji społecznej i nieporadności życiowej.

Do zadań Działu Pracy Socjalnej należało prowadzenie całości spraw w zakresie pracy socjalnej, a w szczególności:

- współpraca z organami administracji rządowej, samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami na terenie miasta (Sąd, Prokuratura, Policja, Straż Miejska, PUP, TPD, Straż Graniczna, Centrum „Faustynka”, Chrześcijańska Służba Charytatywną, kościoły, szkoły, służba zdrowia, itp.);
- współpraca z innymi działami Ośrodka w celu poprawienia sytuacji osób i rodzin wymagających wsparcia poprzez uzyskanie przez nich odpowiednich świadczeń;
- dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej oraz kwalifikowanie do uzyskania tych świadczeń;
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, kompletowanie dokumentów oraz podejmowanie innych niezbędnych czynności związanych ze świadczeniem różnorodnych form pomocy;
- ustalanie wspólnie z osobą lub rodziną zainteresowaną planu działań celem przezwyciężenia trudnej sytuacji oraz planu pomocy;
- wnioskowanie określonych świadczeń;
- prowadzenie długofalowych działań w ramach pracy socjalnej i poradnictwa;
- udzielanie informacji, wskazówek pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom i rodzinom, które dzięki tej pomocy będą zdolne samodzielnie rozwiązywać problemy będące przyczyną trudnej sytuacji życiowej, skuteczne posługiwanie się przepisami prawa;
- pomoc w uzyskaniu dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, poradnictwa dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe instytucje państwowe, samorządowe i organizacje pozarządowe oraz wspieranie w uzyskiwaniu pomocy;

- udzielanie pomocy zgodnie z zasadami etyki zawodowej;
- koordynowanie działań socjalnych w społeczności lokalnej;
- przygotowanie sprawozdań z realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni Działu Pracy Socjalnej realizowali także inne zadania, takie jak:

- 1) Przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, rozeznanie sytuacji i wnioskowanie o udzielenie pomocy w formie dostępu do świadczeń zdrowotnych. W 2018 roku przeprowadzono 626 postępowań w sprawie dostępu do świadczeń zdrowotnych.
- 2) Uczestniczenie w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i prowadzenie pracy socjalnej nakierowanej na rozwiązywanie problemu przemocy w rodzinie. W 2018 roku prowadzony był monitoring w ramach procedury Niebieska Karta w 181 środowiskach, tylko w roku 2018 wszczęto procedurę w 175 środowiskach, w tym, na wniosek pracownika socjalnego w 23 środowiskach.
- 3) Typowanie osób i zawieranie kontraktu socjalnego na prace społecznie użyteczne, realizowane w partnerstwie z PUP w Legnicy. Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych samorządu terytorialnego. Skierowane są do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających jednocześnie ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej. W 2018 roku do wykonywania prac społecznie użytecznych skierowano przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy 56 osób, w tym 10 osób w ramach Programu Aktywizacja i Integracja (PAI).
- 4) Typowanie dzieci z najuboższych rodzin do wypoczynku letniego. W roku 2018 skorzystało z tej formy pomocy 109 dzieci.
- 5) Wypełnianie kart informacyjnych do fundacji w celu uzyskania wsparcia finansowego dla rodzin z problemem niepełnosprawności. W 2018 roku wypełniono 42 karty informacyjne.
- 6) Sprawowanie nadzoru nad osobami bezdomnymi. W sezonie zimowym pracownicy socjalni w szczególności nadzór sprawowali nad osobami bezdomnymi, przebywającymi w pomieszczeniach niemieszkalnych (altanki działkowe, strychy, piwnice), w tym celu współpracowali ze Strażą Miejską, Policją i Schroniskiem dla Bezdomnych.
- 7) Wnioskowanie o przydzielenie asystenta. W przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy. Po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego pracownik socjalny dokonuje analizy sytuacji

rodziny i jeżeli z tej analizy wynika konieczność przydzielenia rodzinie asystenta, wówczas wnioskuję o jego przydzielenie.

Po raz kolejny pracownicy socjalni typowali również dzieci do pomocy w formie paczek świątecznych przygotowywanych przez Chrześcijańską Służbę Charytatywną. W 2018 roku z tej formy pomocy skorzystało 56 dzieci – o 16 więcej niż w roku 2017.

W okresie jesienno-zimowym częściej dochodzi do pożarów oraz zatruc tlenkiem węgla. Po każdym takim zdarzeniu pracownicy socjalni nawiązują kontakt z rodziną w celu rozeznania sytuacji i zapewnienia niezbędnej pomocy. W 2018 roku MOPS w Legnicy objął pomocą 12 rodzin, które doznały strat na skutek zdarzenia losowego (pożaru). Zawnioskowano im pomoc w formie zasiłku celowego na remont bądź zakup niezbędnych sprzętów gospodarstwa domowego czy mebli. Podczas wizyt w środowisku pracownicy socjalni zwracają uwagę i uświadamiają podopiecznych na temat bezpiecznego użytkowania pieców węglowych, junkersów oraz poprawnego korzystania z kuchenek, zwłaszcza gazowych.

W 2018 roku pracownicy socjalni objęli pomocą finansową, rzeczową i pracą socjalną 2550 rodzin, łącznie 4063 osoby. Wyłącznie pracą socjalną objęto 810 rodzin, łącznie 1231 osób.

Trudno oszacować efekty pracy socjalnej między innymi z powodu długofalowości podejmowanych działań, złożoności problemów a także zdarzających się powrotów do dysfunkcji, w szczególności osób uzależnionych, jednakże realizację niektórych jej celów można przedstawić liczbowo, co obrazuje poniższa tabela:

Wybrane cele pracy socjalnej (porównanie lat 2016-2018)

Lp.	Elementy pracy socjalnej	2016	2017	2018
1.	Uzyskanie świadczeń alimentacyjnych, uzmysłowienie klientowi korzyści wynikających z zabezpieczenia świadczeń dziecku	131	121	150
2.	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	35	46	33
3.	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	359	327	361
4.	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	64	114	92
5.	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	184	148	146
6.	Zorganizowanie dezynfekcji, dezynsekcji w mieszkaniach	2	4	10
7.	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM	69	85	39

8.	Utrzymanie ciągłości dodatku mieszkaniowego	491	351	486
9.	Utrzymanie mieszkania poprzez regulowanie opłat	375	446	320
10.	Utrzymanie czystości w mieszkaniu	310	344	249
11.	Znalezienie zatrudnienia odpowiedniego do stanu zdrowia	54	67	83
12.	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	275	269	270
13.	Nabycie przez klienta umiejętności radzenia sobie z prowadzeniem gospodarstwa domowego	183	136	157
14.	Poprawa funkcjonowania klienta w środowisku	508	585	590
15.	Uzyskanie wsparcia w środowisku	172	164	198
16.	Wzrost samodzielności i aktywności klienta	238	222	275
17.	Doprowadzenie do uregulowania zadłużeń	100	93	69
18.	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	45	32	30
19.	Doprowadzenie do zabezpieczenia mieszkań przed zimą (wstawienie okien, sprawdzenie stanu technicznego pieca przez OGM)	28	34	30
20.	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	231	191	189
21.	Zapewnienie ciepłych posiłków w szkołach dla dzieci	592	429	622
22.	Wytypowanie dzieci z rodzin najuboższych do wypoczynku letniego	140	156	109
23.	Pomoc w uzyskaniu podręczników szkolnych	16	12	5
24.	Pomoc w dotarciu do lekarza czy poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	64	59	61
25.	Działania interwencyjne w sytuacji stwierdzenia naruszenia praw dziecka	33	20	18
26.	Wystąpienie do sądu z informacją o rażących zaniedbaniach wychowawczych	29	34	32
27.	Pomoc w nawiązywaniu zerwanych więzi rodzinnych	39	29	38
28.	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	17	14	9
29.	Zorganizowanie pomocy sąsiedzkiej dla osoby niepełnosprawnej	36	29	27
30.	Zapewnienie opieki osobie starszej lub niepełnosprawnej przez rodzinę	32	23	27

31.	Doprowadzenie do konsultacji psychologicznej, psychiatrycznej	71	77	69
32.	Podjęcie leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego	59	53	60
33.	Umieszczeniu osoby w szpitalu psychiatrycznym	6	9	5
34.	Podjęcie działań w celu częściowego bądź całkowitego ubezwłasnowolnienia	29	13	11
35.	Rozeznanie sytuacji pod kątem wskazania kandydata na kuratora bądź opiekuna prawnego dla osoby ubezwłasnowolnionej	Brak danych	Brak danych	11
36.	Podjęcie leczenia odwykowego	63	51	68
37.	Zgłoszenie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub motywowanie najbliższego otoczenia do zgłoszenia osoby nadużywającej alkoholu do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	35	20	21
38.	Podjęcie terapii w MONAR	18	17	16
39.	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	71	64	60
40.	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	132	134	138
41.	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	134	163	187
42.	Skierowanie dzieci na zajęcia pozalekcyjne: świetlice, szkoły	63	41	47
43.	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	60	82	56
44.	Pomoc w uzyskaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego	107	71	60
45.	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	60	51	67
46.	Monitoring w ramach procedury Niebieska Karta – Pomoc Społeczna	187	234	181
47.	Wypełnianie karty informacyjnej dla potrzeb fundacji	48	69	42

Oprócz bezpośredniej pracy w środowisku pracownicy socjalni przeprowadzali wywiady dla potrzeb innych instytucji pomocowych, przygotowywali odpowiedzi, opinie o rodzinie na wnioski sądów, prokuratury, policji oraz urzędów. W 2018 roku w powyższych sprawach sporządzono 249 opinii.

Z każdym rokiem pracownikom socjalnym przybywa nowych zadań i obowiązków. Od 2014 r. zgodnie z ustawą z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 t.j.) zadaniem gminy jest udzielanie wsparcia rodzinom znajdującym

się w sytuacji kryzysowej oraz pomocy w rozwiązywaniu ich problemów życiowych, w tym w wychowywaniu dzieci. Praca z rodziną na poziomie gminy obejmuje analizę sytuacji rodziny i przyczyny kryzysu, wzmocnienie jej funkcji, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, pomoc w integracji rodziny oraz przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny. W sytuacji ingerencji w rodzinie, której konsekwencją jest umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, służby gminne mają dążyć do reintegracji rodziny i powrotu dziecka do środowiska rodzinnego. Te zadania wykonują pracownicy Działu Pracy Socjalnej.

Pracownicy socjalni na wniosek organizatora pieczy zastępczej, w przypadku, gdy rodzinie nie został przydzielony asystent rodziny, zobowiązani są dokonywać analizy aktualnej sytuacji rodzinnej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i współpracować z rodziną biologiczną w celu jej reintegracji. W 2018 roku pracownicy Działu Pracy Socjalnej na wniosek organizatorów pieczy zastępczej dokonali analizy sytuacji w 206 rodzinach i podjęli stosowne, często długofalowe działania wobec rodzin biologicznych, które wyraziły wolę reintegracji rodziny.

Od grudnia 2014 r. MOPS w Legnicy realizuje Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ) w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Jest to program, który polega na dostarczeniu osobom najuboższym w Polsce pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków. Dodatkowo wobec osób objętych PO PŻ realizowane są różne działania towarzyszące, mające na celu włączenie społeczne. Pomoc kierowana jest do osób będących w najtrudniejszej sytuacji, których dochód nie przekracza 200% odpowiedniego kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej. Program stanowi uzupełnienie działań gminy w zakresie udzielania pomocy żywnościowej najuboższym mieszkańcom. Minister Pracy i Polityki Społecznej ośrodkom pomocy społecznej powierzył rolę rozpowszechnienia informacji o realizacji PO PŻ i wskazywanie najbliższych miejsc, w których wydawane są artykuły spożywcze.

W Legnicy do realizacji programu przystąpił Caritas Polska. Żywność wydawana była w wybranych legnickich parafiach.

Pracownicy socjalni informowali o realizacji PO PŻ i kwalifikowali osoby do uzyskania tej formy pomocy, wydając w tym celu skierowania na specjalnym druku. W 2018 roku pracownicy socjalni wydali rodzinom 364 takich skierowań, z pomocy żywnościowej skorzystało łącznie 631 osób.

W związku z wprowadzeniem w 2016 roku Programu Rodzina 500 plus zgodnie z art. 15.1-2 ustawy z dnia 11.02.2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, jeśli w stosunku do osoby ubiegającej się o przyznanie świadczenia wychowawczego lub osoby pobierającej to świadczenie wystąpią wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem, w tym również w przypadku wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z celem lub marnotrawienia świadczenia wychowawczego, organ właściwy oraz wojewoda mogą zwrócić się do kierownika ośrodka pomocy

społecznej o przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508), w celu weryfikacji tych wątpliwości. W 2018 roku pracownicy socjalni na wniosek kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych przeprowadzili 24 wywiady środowiskowe w rodzinach, w których zachodziły wątpliwości dotyczące sprawowania opieki nad dzieckiem. Częste, nie zawsze potwierdzone doniesienia dotyczące marnotrawienia świadczenia wychowawczego wymagają od pracowników wzmożonego, czasochłonnego monitorowania wydatków przez rodziny.

Pracownicy socjalni w okresie od lutego do października 2018 roku realizowali łącznie trzy projekty socjalne pn.:

- 1) „Czuję się bezpiecznie” - profilaktyka zagrożeń wobec osób starszych na terenie miasta Legnicy, realizowany przy współpracy z Komendą Miejską Policji w Legnicy. Łącznie wsparciem objęto 50 seniorów.
- 2) „Klub samopomocy” - wykorzystanie zasobów seniorów z Domu Dziennego Pobytu na rzecz zagrożonych wykluczeniem społecznym osób starszych, podopiecznych MOPS w Legnicy. W projekcie wzięło udział 19 seniorów.
- 3) „Akcelerator samopomocy” - wdrożenie „idei banku” czasu jako formy samopomocy wśród seniorów w mieście Legnica. W projekcie uczestniczyło 30 osób.

Działania podjęte w ramach projektów socjalnych z pewnością przyczyniły się do poprawy funkcjonowania i jakości życia osób starszych w środowisku lokalnym.

ASYSTENT RODZINY

Asystent rodziny działa na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zadania i uprawnienia asystenta rodziny reguluje art. 12, 13 i 15 w/w ustawy. Asystent rodziny wspomaga działania pracownika socjalnego. W myśl ww. ustawy przydzielanie asystenta rodziny było zadaniem fakultatywnym gminy od dnia 8 czerwca 2012 r. do 31 grudnia 2014 r., a stało się obligatoryjnym od 1 stycznia 2015 r. Podopieczni MOPS w Legnicy tą formą pomocy obejmowani są już od listopada 2012 roku.

Do zadań asystenta rodziny należy między innymi: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną, współpraca w tym zakresie z rodziną, pracownikiem socjalnym. Asystent rodziny ma udzielać pomocy powierzonym do opieki rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, opiekuńczo-wychowawczych, udzielać wsparcia w poszukiwaniu pracy, w edukacji dzieci, podejmować w razie potrzeby działania interwencyjne i zaradcze w rodzinie. Działania asystenta i rodziny zmierzają do jej usamodzielnienia i pozostawienia dzieci w rodzinie, w środowisku zapewniającym im poczucie bezpieczeństwa i prawidłowy rozwój.

Praca asystenta rodziny polega na ciągłym rozwijaniu i modyfikowaniu pracy, elastycznym reagowaniu na potrzeby i kryzysy osób wspieranych oraz dużej częstotliwości spotkań i dostosowaniu ich do długości wykonywanego działania.

Asystent rodziny nie tylko współpracuje z rodziną dziecka w fazie oddziaływań profilaktycznych i wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziny, ale także współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w celu wsparcia powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych w sytuacjach koniecznej ingerencji sądu rodzinnego we władzę rodzicielską. Wspólne działania mają w tym przypadku służyć jak najszybszemu powrotowi dziecka do domu i reintegracji rodziny.

Do obowiązków asystenta rodziny należy także: sporządzanie stosownej dokumentacji, współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, współpraca z zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz monitorowanie sytuacji po zakończeniu pracy w rodzinie.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, od 1 stycznia 2015 r. nie może przekroczyć 15.

W 2018 roku asystenci rodziny objęli pomocą 86 rodzin, w tym 207 dzieci w wieku do 18 lat. Zakończono też pracę z 29 rodzinami, w tym: 9 rodzin zrealizowało plan pracy dotyczący usamodzielnienia się, 7 rodzin zrezygnowało z tej formy pomocy w trakcie realizacji planu, natomiast w 9 środowiskach, z uwagi na niewywiązywanie się z planu działania i unikanie kontaktu zakończono pracę asystenta rodziny, a w 4 rodzinach zakończono pracę z powodu zmiany miejsca zamieszkania poza Legnicę, w tym 3 wyjechały poza granicę kraju.

W związku z wprowadzeniem od 2017 r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", zwiększyła się liczba zadań dla asystenta rodziny polegających na koordynacji wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, zwłaszcza w odniesieniu do kobiet posiadających zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Kobiety w ciąży i ich rodziny mogą każdorazowo zgłosić potrzebę objęcia wsparciem asystenta rodziny do gminy. Asystent rodziny – na wniosek osób uprawnionych – staje się koordynatorem działań pomocowych. W tych przypadkach nie ma zastosowania art. 11 ust. 1–3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. obowiązek przeprowadzania wywiadu środowiskowego w rodzinie przez pracownika socjalnego w celu dokonania analizy sytuacji rodziny. Nowy zakres zadań wiąże się z przypisaniem mu nowych zadań związanych z nową grupą docelową, którą stanowią kobiety w ciąży i ich rodziny.

ŚWIADCZENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta poprzedzona jest procesem rozpoznawania potrzeb, zdiagnozowaniem sytuacji potrzebujących osób i opracowaniem adekwatnego i optymalnego planu pomocy. Potrzeby tych osób i rodzin powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy.

W roku 2018 dokonano podwyższenia kryterium dochodowego, które obowiązuje przy ubieganiu się o świadczenia z pomocy społecznej. Od października 2018 roku wynosi ono 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 528 zł dla osoby w rodzinie. Obliczając kryterium dochodowe na osobę w rodzinie sumuje się przychody wszystkich członków rodziny (np. wynagrodzenie za pracę, dochód z tytułu renty lub emerytury, zasiłek dla bezrobotnych, dodatek mieszkaniowy – to tylko przykłady, uwzględnianych dochodów może być więcej). Są to dochody netto, czyli bez podatku oraz składek na ubezpieczenia. Do dochodu nie wlicza się również kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób, zasiłku celowego, świadczeń przysługujących osobie bezrobotnej z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych, wartości świadczeń w naturze, dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego oraz świadczeń pieniężnych, o których mowa w ustawie o działalności opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych, świadczenia wychowawczego oraz świadczenia pieniężnego o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy o Karcie Polaka.

Katalog świadczeń pomocy społecznej wyróżnia dwa podstawowe rodzaje świadczeń: świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zaliczają się: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, natomiast do świadczeń niepieniężnych składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenie społeczne, sprawienie pogrzebu, schronienie, niezbędne ubranie, posiłek, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, kompletowanie dokumentacji w sprawie kierowania do domu pomocy społecznej, praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne.

Zasilki stałe

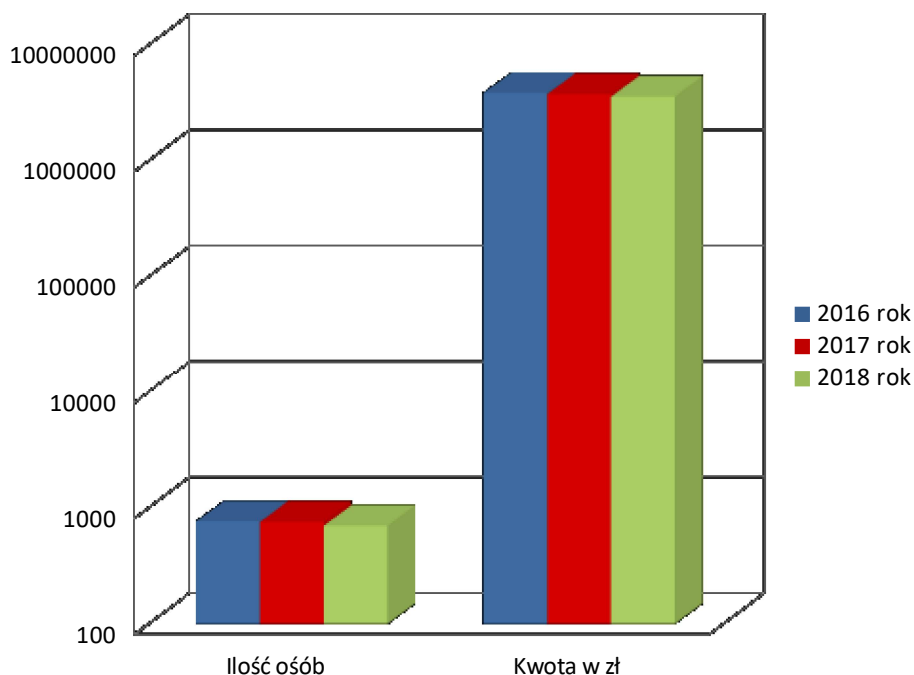
Zgodnie z art. 37 ustawy o pomocy społecznej zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, bądź osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które od października

2018 r. wynosi odpowiednio 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 528 zł na osobę w rodzinie - do września 2018 r. wynosiło: 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 514 zł na osobę w rodzinie.

W przypadku osoby samotnie gospodarującej wysokość zasiłku stałego jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem tej osoby. Podobnie w rodzinie, zasiłek stały jest różnicą pomiędzy kryterium dochodowym na osobę w rodzinie, a faktycznym dochodem przypadającym na jednego członka rodziny. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej ustalono maksymalną kwotę zasiłku stałego w wysokości 645 zł (do końca września 2018 r. kwota ta wynosiła 604 zł).

W 2018 roku z zasiłku stałego skorzystały 704 osoby na łączną kwotę 3 613 844 zł.

Wykres przedstawia nieznaczną zniżkę wydatkowanych w 2018 roku na ten cel środków finansowych. Powodem jest obniżenie wieku emerytalnego, a co za tym idzie możliwość przyznania emerytury niektórym świadczeniobiorcom pomocy społecznej.

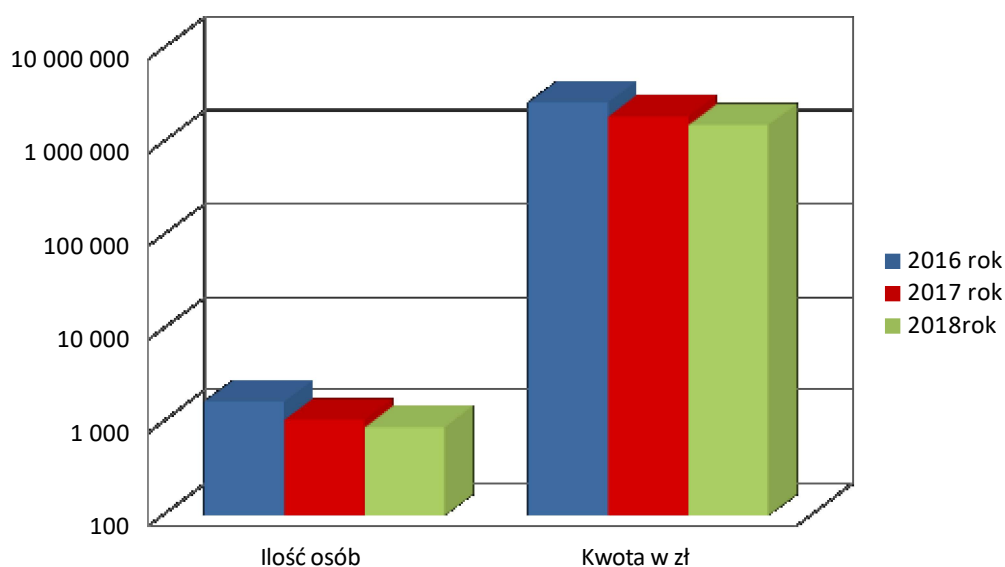
Zasiłki okresowe

Zgodnie z artykułem 38 ustawy o pomocy społecznej zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego oraz potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności. Katalog przyczyn wyliczonych w ustawie ma charakter przykładowy, bowiem każda trudna sytuacja połączona z niemożliwością

jej przewyższenia będzie uprawniała do otrzymania tej formy pomocy. Zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej, którego otrzymanie uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego.

Zarówno liczba osób uprawnionych, jak i kwota wydatkowana na ten cel, wykazuje tendencję zniżkową w porównaniu do lat ubiegłych. Powodem takiej sytuacji może być fakt, że osoby korzystające, w myśl zasady pomocniczości, wykorzystywały swoje uprawnienia i możliwości, w pierwszej kolejności korzystając z innych zabezpieczeń społecznych, podejmując pracę zarobkową bądź wykonując prace dorywcze (wysokość zasiłku uzależniona jest od wysokości dochodu).

W roku 2018 na wypłatę zasiłków okresowych wydatkowano kwotę 1 528 409 zł, a z tej formy pomocy skorzystało 876 osób, co obrazuje poniższy wykres.

Wysokość zasiłku okresowego ustalana jest w podobny sposób jak zasiłku stałego, tzn. od wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego odejmuje się dochód osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku nie może być niższa niż 20 zł. Wprowadzono zasadę ustalającą minimalną kwotę zasiłku jako określony procent różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny. Procent ten wynosi:

- 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby - w przypadku osoby samotnie gospodarującej,
- 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny - w przypadku rodziny:

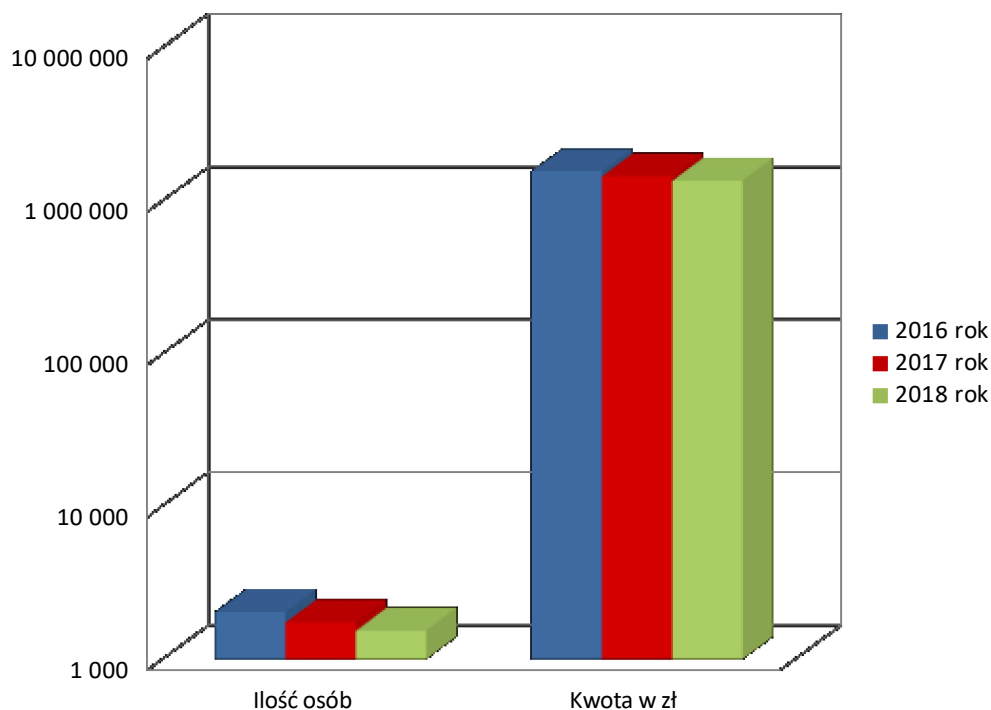
Zasada ta daje gwarancję wypłacenia 50% zasiłku okresowego, przy czym ośrodek pomocy społecznej może wypłacać zasiłek w wysokości 100%, jeśli w swoim budżecie znajdzie na ten cel środki finansowe. Z uwagi na zmianę progów kryterium dochodowego od października 2018 r.,

minimalna wysokość zasiłku okresowego dla osoby samotnie gospodarującej uległa zwiększeniu i wynosi 350,50 zł.

Zasiłki celowe

Zasiłek celowy może być przyznany w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych, np. na pokrycie kosztów leczenia, zakupu żywności, leków, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, kosztów drobnych remontów oraz sprawienia pogrzebu. W odróżnieniu od zasiłku okresowego jest to świadczenie jednorazowe, mające charakter uznaniowy. Wysokość przyznawanych osobom i rodzinom zasiłków celowych zależy od ilości i jakości potrzeb wszystkich osób kwalifikujących się do tej formy pomocy, środków finansowych będących w dyspozycji organu pomocy społecznej, ale przede wszystkim od sytuacji życiowej wnioskodawców (sytuacji zdrowotnej, zawodowej, materialnej).

W 2018 roku pomoc w formie zasiłku celowego otrzymało 1 535 osób na kwotę 1 355 492 zł.

Odnosząc się do powyższego wykresu wynika, że zarówno liczba uprawnionych do świadczenia, jak i kwota wydatkowana na ten cel, wykazuje tendencję zniżkową, czego powodem prawdopodobnie było wprowadzenie Programu Rodzina 500 plus, który pozytywnie wpłynął na zmniejszenie przyznawanych zasiłków. Rodziny wielodzietne stać bowiem na zakup odzieży, obuwia, czy przyborów szkolnych dla dzieci. Znaczną część wydatkowanej kwoty stanowiły zasiłki celowe na dofinansowanie do zakupu węgla bądź koksu oraz dofinansowanie opłat gazu i energii w celach grzewczych.

Usługi opiekuńcze

Problemy osób starszych obejmują trudności w codziennym funkcjonowaniu człowieka, są wynikiem fizjologicznych lub patologicznych procesów starzenia się i mogą wystąpić w różnych fazach starzenia się. Natomiast problemem rodziny jest ograniczenie możliwości świadczenia pomocy i opieki. Ograniczenia te są efektem obciążeń związanych z funkcjonowaniem rodziny lub patologii życia rodzinnego.

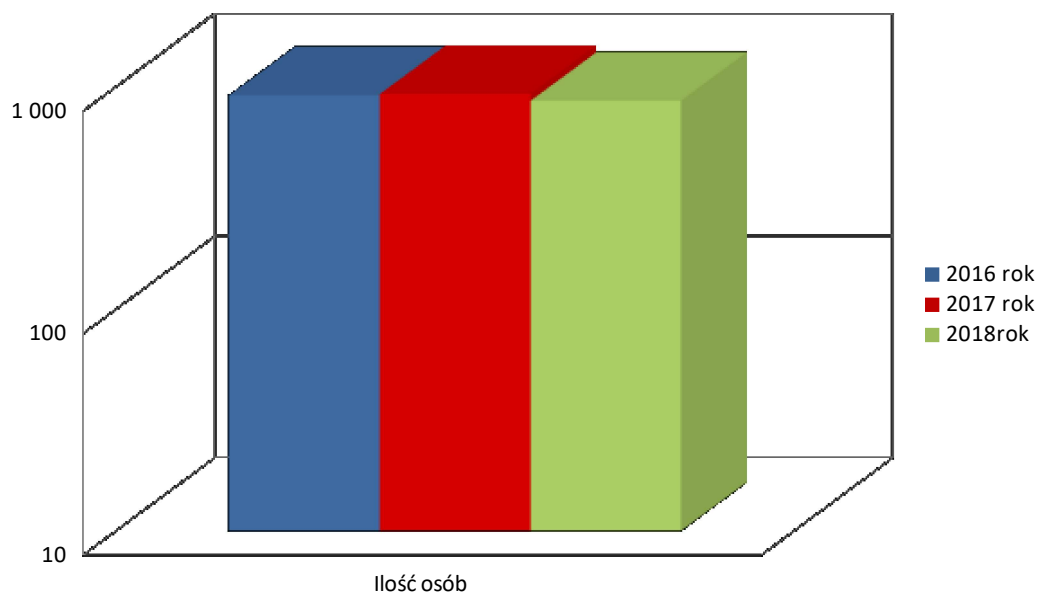
Zgodnie z art. 17 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania należy do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym, realizowanym przez gminy. Ta forma pomocy adresowana jest do osób samotnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Usługi opiekuńcze mogą być także przyznane wymagającym pomocy osobom posiadającym rodzinę, która nie może tej pomocy zapewnić, wówczas świadczenie takich usług stanowi uzupełnienie pomocy, której nie jest w stanie zapewnić rodzina.

Zakres usług opiekuńczych może obejmować wykonywanie następujących czynności:

- 1) pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych,
- 2) opiekę higieniczną,
- 3) zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- 4) zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Na podstawie obowiązującej uchwały Rady Miasta w Legnicy z dnia 24 października 2005 r. nr XXXIX/398/05 ze zmianami w sprawie określania szczegółowych warunków przyznawania świadczeń z pomocy społecznej oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za świadczenia z pomocy społecznej i trybu ich pobierania, oraz uwzględniając sytuację dochodową rodziny/osoby ustala się odpłatność za świadczone usługi. Cena za jedną godzinę usług opiekuńczych ustalona jest zgodnie z umową zawartą w trybie przetargu nieograniczonego. W 2016 roku cena za jedną godzinę świadczonych usług opiekuńczych wynosiła 14 zł, a w 2017 roku koszt jednej godziny usług opiekuńczych opiewał na kwotę 18 zł. W 2018 roku odpłatność za jedną godzinę usług opiekuńczych wynosiła 19 zł.

W 2018 roku z tej formy pomocy skorzystało 865 osób, na łączną kwotę 7 663 368 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze

Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez jednostki samorządu terytorialnego. Wojewoda zapewnia środki finansowe na realizację zadania, ustala sposób jego realizacji oraz sprawuje nadzór nad wykonaniem tego zadania. Specjalistyczne usługi opiekuńcze przyznawane są zgodnie z ustawą o pomocy społecznej oraz rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. (Dz. U. 189 poz.1598) w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Zakres specjalistycznych usług opiekuńczych (dostosowany do szczególnych potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi) może obejmować:

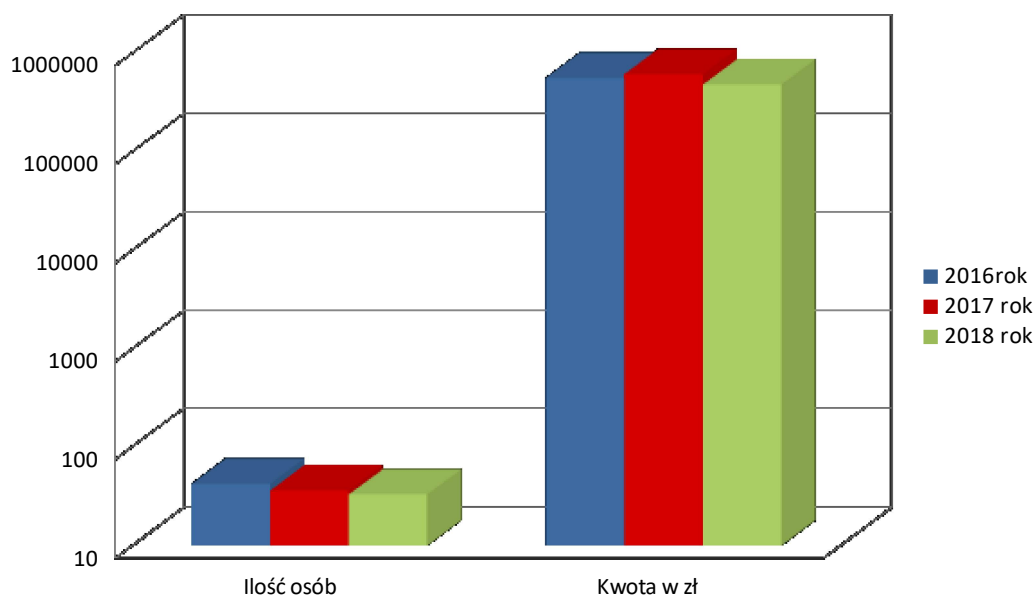
- 1) uczenie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- 2) pielęgnację - jako wspieranie procesu leczenia,
- 3) rehabilitację fizyczną i usprawnianie zaburzonych funkcji organizmu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze winny świadczyć osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, pielęgniarki, asystenta osoby niepełnosprawnej, opiekunki środowiskowej, specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty lub innego zawodu dającego wiedzę i umiejętności pozwalające świadczyć specjalistyczne usługi.

Odpłatność za świadczone specjalistyczne usługi ustala się uwzględniając sytuację dochodową rodziny/osoby oraz na podstawie ww. rozporządzenia. Cena za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych ustalona była zgodnie z umową zawartą w trybie przetargu nieograniczonego. W 2016 roku odpłatność za specjalistyczne usługi opiekuńcze wynosiła 15,40 zł, w 2017 roku była

to kwota 19,50 zł, natomiast w 2018 roku odpłatność wynosiła 21 zł za godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych. Odpłatność podopiecznych korzystających z tej formy pomocy uzależniona jest od osiągniętego przez osobę lub rodzinę dochodu i ulega zmianie wraz ze zmianą dochodu.

Wydatki w 2018 roku na specjalistyczne usługi opiekuńcze wyniosły 478 242 zł, a skorzystały z nich 33 osoby.

Program rządowy „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Wsparcie w formie posiłków z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” udzielane jest: dzieciom – do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, uczniom – do czasu zakończenia edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym oraz osobom i rodzinom spełniającym przesłanki z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, tj, osobom, których sytuacja jest w jakiś sposób trudna i skomplikowana. Szczególnej ochronie podlegają osoby samotne, w podeszłym wieku, chore i niepełnosprawne.

Stosownie do art. 48 ustawy o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo między innymi do posiłku jeżeli jest tego pozbawiona. W myśl art. 48 b ust. 2 ustawy, pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić.

Ponadto, zgodnie z obowiązującą uchwałą Rady Miejskiej z dnia 27 stycznia 2014 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej, osoby których dochód lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 150% kryterium dochodowego obowiązującego w pomocy społecznej mają prawo do pomocy w formie posiłku bez obciążenia zwrotem poniesionych na tę formę pomocy wydatków. Kwota 150% kryterium dochodowego

na osobę samotnie gospodarującą od października 2018 roku wynosi 1 051,50 zł oraz 792 zł na osobę w rodzinie.

Dzieci i młodzież realizujące obowiązek szkolny lub obowiązek nauki spożywają posiłki w szkole (przedszkolu, żłobku). Jeżeli szkoła nie posiada warunków do przygotowania lub wydawania posiłków, zapewnia się spożywanie posiłków poza szkołą. Właściwą organizację zajęć i opiekę w przypadku spożywania posiłków w czasie zajęć poza szkołą zapewnia dyrektor szkoły. Dzieciom spożywającym posiłki w szkole zapewnia się jednakowe posiłki pod względem ilościowym i jakościowym, z wyjątkiem posiłków w ramach diety.

Beneficjentami programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” mogą być również osoby dorosłe, które z takiej formy pomocy chcą korzystać (oczywiście po spełnieniu wymogów formalnych). Wiele osób, spełniających wymagania formalne, nie chciało korzystać z pomocy oferowanej przez Ośrodek – powodem była bardzo często niechęć do korzystania z pomocy społecznej (np. względy ambicjonalne). Osoby te deklarowały, że posiłki zapewniają sobie we własnym zakresie. W roku 2018, poza pomocą w formie posiłków skierowanych dla dzieci, Ośrodek realizował tę formę pomocy w Schronisku dla Bezdomnych oraz w Restauracji „Kolorowa”.

Opiekunowie prawni

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznanej przez Sąd, wypłacane jest zgodnie z art. 36 pkt 1 lit. h ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z powołaną ustawą świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz z wymaganą dokumentacją. Pokrywane jest ono z dochodów lub majątku osoby dla której opiekun jest ustanowiony. Jeśli osoba ta nie posiada odpowiednich dochodów lub majątku, wynagrodzenie to pokrywane jest ze środków publicznych i wypłacane przez ośrodek pomocy społecznej. Ponadto zgodnie z art. 53 a wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. Wynosi ono nie więcej niż 10% miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej podawanego przez GUS za okres poprzedzający jego przyznanie.

W przypadku przyznania świadczenia w formie wynagrodzenia z tytułu pełnienia funkcji opiekuna prawnego organ pomocy społecznej zwolniony jest z konieczności przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego z potencjalnym opiekunem oraz wydania w tej sprawie decyzji administracyjnej. Taka zmiana upraszcza procedurę jego wypłaty. Jest to uzasadnione tym, że o jego przyznaniu oraz wysokości decyduje sąd. Ponadto otrzymanie tego świadczenia nie jest uzależnione od osiągania dochodów spełniających kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej.

POMOC INSTYTUCJONALNA

Dział Pomocy Instytucjonalnej przygotowuje decyzje kierujące mieszkańców Legnicy do:

- domów pomocy społecznej,
- Domu Dziennego Pobytu,
- Środowiskowego Domu Samopomocy,
- Schroniska dla Bezdomnych,
- Domu Samotnej Matki z Dzieckiem.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy kierowanie do domów pomocy społecznej oraz ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osoby umieszczone w latach 2016 – 2018 w domach pomocy społecznej z podziałem na typy domów

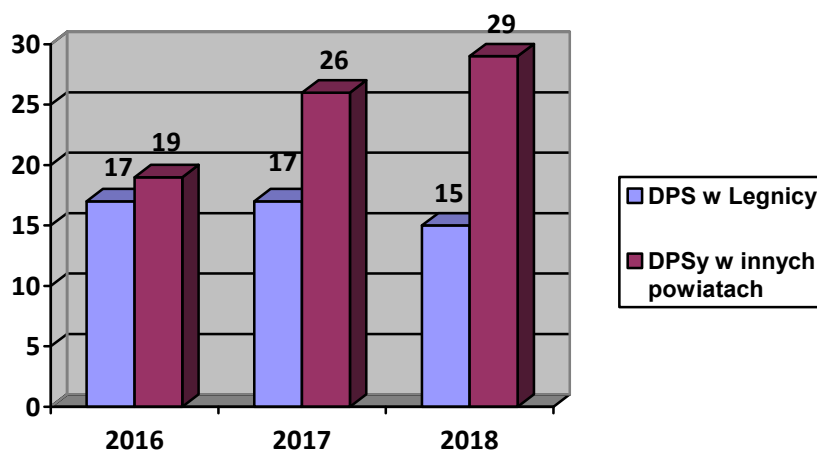
Typ domu pomocy społecznej	2016	2017	2018
dla przewlekle somatycznie chorych	36	26+17=43	29+15=44
dla przewlekle psychicznie chorych	6	4	8
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	7	1	4
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	0
dla osób w podeszłym wieku	0	0	4
dla niepełnosprawnych fizycznie	0	0	0
dla osób uzależnionych od alkoholu	0	0	0
Łącznie umieszczonych	50	31+17=48	45+15=60

Zdecydowana większość umieszczonych w domach pomocy społecznej (ponad 73%) to osoby przewlekle somatycznie chore. Ich liczba w stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się jedynie o 1 osobę, więc uznać należy, że pozostaje na tym samym poziomie. W porównaniu z rokiem ubiegłym z 4 do 8 wzrosła liczba osób przewlekle psychicznie chorych umieszczonych w domach pomocy społecznej. Natomiast o 3 zwiększyła się liczba osób dorosłych umieszczonych w domach pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. W roku 2018 w Domu Pomocy

Spółecznej w Legnicy przy ul. Grabskiego umieszczonych zostało 15 osób (o 2 osoby mniej niż w latach poprzednich), i aż 29 osób w domach pomocy społecznej dla somatycznie chorych w innych powiatach (w tym 23 osoby w DPS „Prząśnik” w Brenniku koło Legnicy).

Na przekroju trzech ostatnich lat widoczna jest tendencja wzrostowa liczby osób przewlekle somatycznie chorych umieszczanych w domach pomocy społecznej, zlokalizowanych w okolicznych powiatach. Przyczyną takiej sytuacji jest wydłużony okres oczekiwania na przyjęcie do Domu Pomocy Społecznej w Legnicy spowodowany mniejszą ilością miejsc w porównaniu z innymi domami. Dla przykładu DPS „Prząśnik” w Brenniku regularnie przyjmuje kierowanych do niego mieszkańców, a najdłuższy czas oczekiwania (przeważnie dla mężczyzn, gdyż kobiety przyjmowane są na bieżąco) to zaledwie trzy miesiące. W domu tym w 2018 roku przebywało 79 legniczan.

Osoby umieszczone w latach 2016 – 2018 w domach pomocy społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych

Osoby oczekujące na umieszczenie w domach pomocy społecznej w latach 2016 - 2018 z podziałem na typy domów

Typ domu pomocy społecznej	2016	2017	2018
dla osób przewlekle somatycznie chorych	36	27+12=39	26+11=37
dla osób przewlekle psychicznie chorych	11	19	15
dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	0	0	1
dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie	1	0	0
dla osób w podeszłym wieku	0	0	1

Osoby przewlekle somatycznie chore nadal stanowią najliczniejszą grupę oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej. Rocznie do placówek przeznaczonych dla osób przewlekle somatycznie chorych jest kwalifikowanych średnio około 60 osób (w tym połowa do DPS w Legnicy przy ul. Grabskiego 11). Pozostałe osoby somatycznie przewlekle chore (37 osób) oczekują na umieszczenie w DPS (26 osób czeka w kolejce do DPS w Legnicy, a 11 osób czeka do domów na terenie innych powiatów).

Wysoka jakość usług świadczonych w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11 w Legnicy skutkuje tym, iż ponad połowa kierowanych jest zainteresowana wyłącznie umieszczeniem w tym Domu. Nie bez znaczenia jest również możliwość kontaktu z bliskimi mieszkającymi w Legnicy. Są to podstawowe argumenty wniosków o skierowanie bądź przeniesienie do tego Domu. Okres oczekiwania na umieszczenie w DPS w Legnicy aktualnie wynosi około 6 miesięcy.

Zdecydowanie mniejsza liczba osób jest kierowana i oczekuje na umieszczenie do pozostałych typów domów pomocy społecznej. Wśród nich w dalszym ciągu najdłuższym okresem oczekiwania na miejsce wyróżniają się domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych - średnio około roku (na 21 wydanych decyzji kierujących w ostatnich dwóch latach umieszczono łącznie 11 osób, w tym 7 osób w 2018 r.). Na umieszczenie w DPS oczekuje jeszcze 15 osób, w tym 6 osób skierowanych jeszcze przed rokiem 2017.

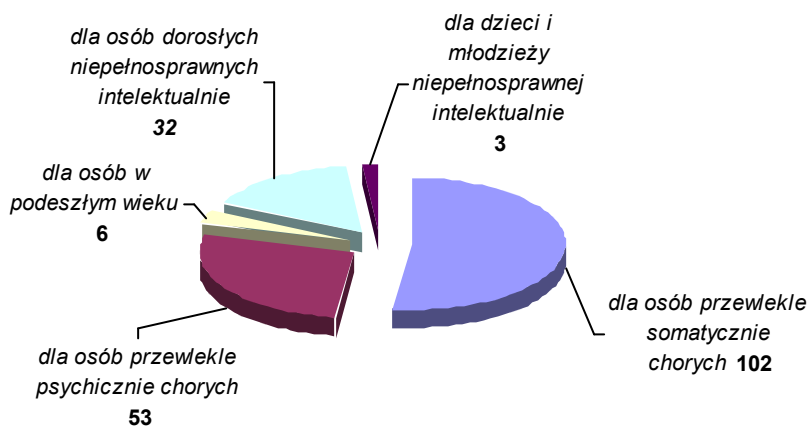
Do Domu Pomocy Społecznej dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie w 2018 r., na pięć osób skierowanych, umieszczone zostały cztery. Jedna osoba oczekuje na miejsce w Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku w Miliczu.

Mieszkańcy Legnicy przebywający w latach 2016 - 2018 w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów

Rok	2016	2017	2018
Liczba mieszkańców Legnicy przebywających w DPS na terenie innych powiatów	175	176	196

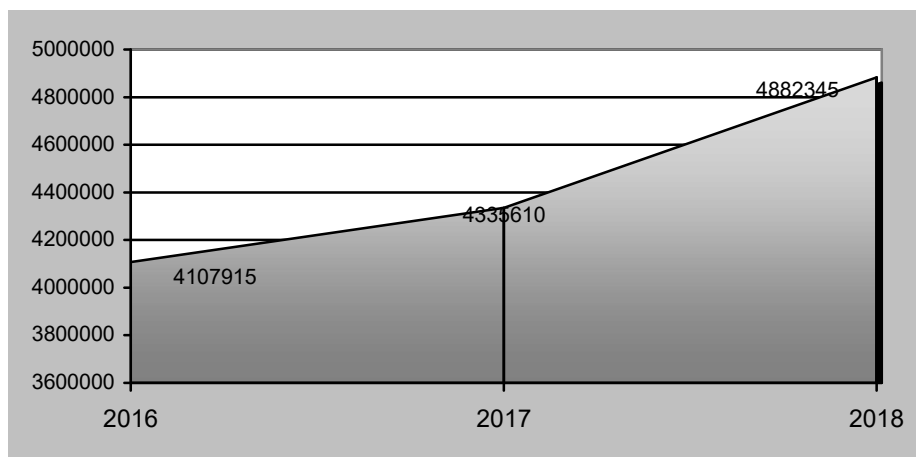
W roku 2018 w 32 domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów przebywało 196 mieszkańców Legnicy. Ponad połowa z nich to osoby przewlekle somatycznie chore, którym zapewniono opiekę poza miastem.

Mieszkańcy Legnicy przebywający w roku 2018 w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów z podziałem na typy domów

Środki z budżetu miasta na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców miasta Legnicy umieszczonych w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów (w mln zł)

	2016	2017	2018
Opłaty wniesione przez m. Legnica	4 107 915 zł	4 335 610 zł	4 882 345 zł

Systematycznie wzrastały środki, które z budżetu miasta przeznaczano na pokrycie kosztu pobytu mieszkańców Legnicy w domach pomocy społecznej zlokalizowanych na terenie innych powiatów, co związane było ze wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach pomocy społecznej, jak i wzrostem liczby osób przebywających w tych placówkach.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Uchwałą nr XIV/115/15 Rady Miejskiej w Legnicy z 30 listopada 2015 r. Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych został połączony z Domem Pomocy Społecznej dla Dzieci. Od dnia 1 stycznia 2016 r. obie placówki funkcjonują w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy pod nazwą Dom Pomocy Społecznej w Legnicy.

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Grabskiego 11

Dom Pomocy Społecznej przy ul. W. Grabskiego 11 zapewnia całodobową opiekę 60 osobom przewlekle somatycznie chorym. Mieszkańcy mają zapewnioną podstawową opiekę lekarską i pielęgnarską.

Zatrudnienie personelu bezpośrednio opiekującego się mieszkańcami DPS w latach 2016 - 2018

Rok	Pielęgniarki	Opiekunki	Psycholog	Pracownik socjalny	Technik fizjoterapii	Instruktor terapii zajęciowej	Pracownik kulturalno- oświatowy	Pokojowe
2016	14	9	1	1	2	1	0	9
2017	14	9	0	1	2	1	0	8
2018	13	10	1	1	2	1	0	8

Liczba mieszkańców DPS w Legnicy wg wieku w latach 2016 – 2018

Przedział wiekowy mieszkańców	2016	2017	2018
19-40 lat	0	0	0
41-60 lat	5	4	4
61-74 lat	7	8	7
powyżej 75 lat	47	49	45

Najstarszy mieszkaniec Domu Pomocy Społecznej w Legnicy ma 99 lat, najmłodszy 45 lat.

Liczba kobiet i liczba mężczyzn w DPS w latach 2016 – 2018

Płeć	2016	2017	2018
Kobiety	47	46	42
Mężczyźni	12	15	14

Rodzaj i ilość zabiegów rehabilitacyjnych wykonanych w roku 2018

Rodzaje zabiegów	2018
Kinezyterapia	5412
Fizykoterapia	2367
Ćwiczenia grupowe rehabilitacyjne : C. Knill, gimnastyka poranna, gry i zabawy ruchowe, ćw. relaksacyjne	8427
Masaż klasyczny	184

Łącznie wykonano 16 390 zabiegów.

Kontynuowano pomoc mieszkańcom w zaopatrzeniu w środki ortopedyczne.

Opiekę medyczną sprawuje lekarz pierwszego kontaktu z przychodni „Medyk” przy ul. Piekarskiej, gdzie złożone są deklaracje mieszkańców. Lekarz dogląda mieszkańców 2 razy w tygodniu, przychodzi również na wezwanie. Do lekarzy specjalistów mieszkańcy są dowożeni przez personel medyczny.

W miarę możliwości finansowych na bieżąco były wykonywane niezbędne naprawy sprzętu i usuwane awarie. W roku 2018 dobudowano szyb windy od strony ogrodu i zamontowano nowoczesny dźwig osobowy.

Dom Pomocy Społecznej przy ul. Kubusia Puchatka 4

Dom Pomocy Społecznej przeznaczony jest dla 39 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. Dom świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i pielęgnacyjne, rehabilitacyjne, medyczne, różne formy terapii zajęciowej na poziomie obowiązującego standardu w oparciu o metody wynikające z indywidualnych potrzeb i możliwości dzieci. Dom jest stałym miejscem zamieszkania niepełnosprawnych dzieci i młodzieży.

Placówka zabezpiecza całodobową opiekę. Kadra zatrudniona to wykwalifikowani pracownicy: kierownik, Główny Specjalista ds. Medycznych, dietetyk, intendent, 10 pielęgniarek, 11 opiekunek, 3 pokojowe. Świadczenia wspomagające zapewniało 2 fizjoterapeutów, masażysta, 3 instruktorów terapii zajęciowej oraz personel pomocniczy i gospodarczy.

W Domu Pomocy Społecznej przebywają dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie. Większość mieszkańców, oprócz upośledzenia, posiada inne dysfunkcje, takie jak: niepełnosprawność ruchowa - 90 % dzieci, dziecięce porażenie mózgowie, niedowidzenie, niedosłuch, epilepsja, cukrzyca, Zespół Downa, autyzm oraz inne przewlekłe choroby somatyczne i zaburzenia neurologiczne.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standaryzacji domów pomocy społecznej, osoby zamieszkujące w nim mogą przebywać do 30 roku życia i dłużej, jeśli cechuje je słaba zdolność adaptacyjna do zmiany otoczenia, a okres pobytu w placówce przekracza 5 lat. Na dzień 31 grudnia 2018 r. stan mieszkańców wynosił 40 osób - 39 dziewczynek i jeden chłopiec, w tym:

- 26 osób z głębokim stopniem upośledzenia,
- 9 osób ze znacznym stopniem upośledzenia,
- 4 osoby z umiarkowanym stopniem upośledzenia,
- 1 osoba ze stopniem lekkiego upośledzenia.

Znaczna część osób posiada upośledzenie sprzężone, co oznacza, oprócz upośledzenia, współistnienie dodatkowych zaburzeń i schorzeń, takich jak epilepsja, dziecięce porażenie mózgowe, autyzm, Zespół Downa, ograniczona sprawność ruchowa, wady wzroku i słuchu. Wszyscy mieszkańcy mają ustaloną niepełnosprawność z ogólnego stanu zdrowia, w tym 37 ustalony stopień niepełnosprawności.

Bezpośrednią opiekę pielęgnacyjną i nadzór medyczny nad mieszkańcami sprawuje Główny Specjalista d/s Medycznych. Realizację świadczeń medycznych zabezpieczali lekarze: pierwszego kontaktu z Przychodni Rejonowej - doraźnie, neurolog - jeden raz w miesiącu i psychiatra dziecięcy - dwa razy w miesiącu. W ramach dostępu do specjalistycznych usług i badań lekarskich Dom realizował potrzeby mieszkańców w przychodniach i szpitalach specjalistycznych.

Wszystkie mieszkanki podlegające obowiązkowi szkolnemu (5 osób) taki obowiązek realizowały. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 1997 r. orzeczeniem Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej i wnioskiem opiekunów prawnych, dzieci z głębokim upośledzeniem były i są nadal objęte zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi do 25 roku życia. W zależności od stopnia upośledzenia dzieci realizowały specjalny program nauczania w różnych formach:

- nauczanie indywidualne,
- zespołowe zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze,
- gimnazjum (z programem szkoły specjalnej).

Poza zajęciami w Zespole Placówek Specjalnych mieszkanki uczęszczały również na zajęcia Warsztatów Terapii Zajęciowej. Jedną z mieszkanek była pod stałą opieką psychologiczną – spotkania z psychologiem odbywały się cztery razy w miesiącu. Jedną mieszkankę była konsultowana w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Legnicy.

W DPS jest wyodrębnione pomieszczenie do realizacji zadań edukacyjnych, ponadto nauczycielom udostępnia się „Salę Doświadczenia Świata”.

Zajęcia terapeutyczne realizowane były przez trzech instruktorów terapii zajęciowej w oparciu o indywidualne programy terapeutyczne dostosowane do potrzeb i możliwości mieszkanek i zgodnie z kwartalnymi programami opracowanymi dla poszczególnych grup dziecięcych.

Zgodnie z opracowanym planem kulturalno-oświatowym dzieci uczestniczyły w wielu wycieczkach i imprezach organizowanych nie tylko przez Dom, ale też przez szkołę i Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Rehabilitacja lecznicza mieszkańców Domu odbywała się zgodnie ze zleceniem lekarza rehabilitanta bądź ortopedy, a w wielu przypadkach również po konsultacji z lekarzem neurologiem i zgodnie z opracowanymi harmonogramami zajęć.

DOM DZIENNEGO POBYTU

Dom Dziennego Pobytu wypełnia zadania w ramach szeroko zakrojonej instytucjonalnej opieki nad starszymi członkami społeczeństwa. Przeciwdziała instytucjonalizacji, tak charakterystycznej dla osób przebywających w domach pomocy społecznej.

Podstawowym zadaniem placówki jest przygotowanie gorącego posiłku dla seniorów. W 2018 roku z posiłków w Domu skorzystało ogółem 405 osób, a 38 osób korzystało jednocześnie z kolacji.

Miejsce świadczenia usługi	Ilość obiadów	Ilość kolacji
Dom Dziennego Pobytu przy ul. Korfantego 1	263	19
Klub Seniora przy ul. Moniuszki 9	105	15
Posiłki z dowozem	37	4

W roku 2018 Dom wydał 74 574 obiadów na kwotę 417 614,40 zł oraz 3 630 kolacji na kwotę 10 164,00 zł. Łączna wartość wydanych posiłków wyniosła 427 778,40 zł.

Miesiąc w 2018 r.	Rodzaj posiłku	Ilość posiłków			Łączna ilość posiłków	Wartość posiłków (w zł)	Ogólna wartość posiłków w miesiącu (w zł)
		w Domu Dziennego Pobytu	z dowozem	w Klubie Seniora			
I	obiad	4 365	630	1 870	6 865	38 444,00	39 228,00
	kolacja	151	70	59	280	784,00	
II	obiad	4 029	692	1 817	6 538	36 612,80	37 466,80
	kolacja	145	66	94	305	854,00	
III	obiad	4 405	802	2 158	7 365	41 244,00	42 226,80
	kolacja	170	75	106	351	982,80	
IV	obiad	3 789	693	1 908	6 390	35 784,00	36 660,40
	kolacja	146	67	100	313	876,40	
V	obiad	3 833	698	1 806	6 337	35 487,20	36 240,40
	kolacja	108	69	92	269	753,20	
VI	obiad	4 198	706	1 880	6 784	37 990,40	38 774,40
	kolacja	92	78	110	280	784,00	
VII	obiad	4 200	741	1 829	6 770	37 912,00	38 819,20
	kolacja	159	78	87	324	907,20	

IX	obiad	4 159	647	1 796	6 602	36 971,20	37 912,00
	kolacja	156	88	92	336	940,80	
X	obiad	4 933	768	2 092	7 793	43 640,80	44 864,40
	kolacja	221	107	109	437	1 223,60	
XI	obiad	4 250	695	1 936	6 881	38 533,60	39 645,20
	kolacja	187	118	92	397	1 111,60	
XII	obiad	3 844	677	1 728	6 249	34 994,40	35 940,80
	kolacja	144	107	87	338	946,40	
Razem w 2018 r.	obiady	46 005	7 749	20 820	74 574	417 614,40	427 778,40
	kolacje	1 679	923	1 028	3 630	10 164	

Istotnym zadaniem Domu jest również aktywizacja seniorów. Najpopularniejszą formą aktywizacji DDP były: zabawy taneczne, zabawy na świeżym powietrzu (grill, zajęcia sportowe, rozgrywki karciane), słuchanie muzyki, oglądanie telewizji - tzw. seanse filmowe, wycieczki, wspólne obchodzenie imienin oraz urodzin. Dużym zainteresowaniem cieszą się warsztaty terapii zajęciowej, zajęcia ruchowe oraz spotkania z przedstawicielami różnych firm promujących zdrowy styl życia.

W ciągu roku objętego sprawozdaniem, na terenie DDP zawiązały się trzy grupy nieformalne „Stara Wiara”, „Aktywne Seniorki”, które pozyskały fundusze z Dolnośląskiego Funduszu Małych Inicjatyw oraz „Piernikowe Specjalistki” działalność, której była finansowana w ramach realizacji projektu Legnickiego Stowarzyszenia Inicjatyw Obywatelskich. Działalność tych trzech grup opierała się na organizowaniu różnego rodzaju zajęć i warsztatów dla korzystających z pobytu w DDP. Wszystkie działania projektowe odbywały się w październiku i listopadzie 2018 r.

Seniorzy DDP aktywnie uczestniczyli w projekcie socjalnym, którego celem było wdrożenie działań samopomocowych na rzecz osób starszych zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W 2018 roku na terenie DDP powstało zielone miejsce aktywności, wypoczynku i rekreacji na świeżym powietrzu. Odgrywa ono ważną rolę od wczesnej wiosny do późnej jesieni.

Seniorzy brali udział w licznych spotkaniach mających na celu rozwój intelektualny, warsztatach usprawniających pamięć, warsztatach manualnych, pogadankach, itp. Raz w miesiącu organizowane były zabawy taneczne.

Stałymi punktami działalności Domu są imprezy kalendarzowe tj. Dzień Babci, Dzień Dziadka, Dzień Kobiet, Dzień Matki, Walentynki, Dni Seniora, Andrzejkki oraz uroczyste Śniadanie Wielkanocne i Wigilia.

Klub „Senior +”, ul. Moniuszki 9

Działalność Klubu „Senior +” wspiera osoby starsze w zakresie emocjonalnym, społecznym, psychologicznym. W 2018 roku w Klubie organizowane były zajęcia terapeutyczne, dostosowane do potrzeb seniorów ze względu na rozpiętość wiekową odbiorców. Zakres usług świadczonych przez Klub obejmuje w szczególności aktywność umysłową, fizyczną, zaspakajanie towarzyskich i kulturalnych potrzeb poprzez zapewnienie seniorom codziennych zajęć terapeutycznych. Uczestnictwo w zajęciach zachęca do aktywności, motywuje do integracji z otoczeniem, rozwija zainteresowania, przeciwdziała wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

W 2018 roku zorganizowano zajęcia terapeutyczne takie jak: muzykoterapia, teatroterapia, biblioterapia, ludoterapia, silwoterapia. Ponadto seniorzy uczestniczyli w zabawach tanecznych, zajęciach kulturalnych, korzystali z ćwiczeń ruchowych pod opieką instruktora. W ramach zajęć organizowane były spotkania okolicznościowe (np. z okazji świąt), wycieczki, imprezy kulturalno-rozrywkowe, występy. W codzienne zajęcia wkomponowane były działania z wykorzystaniem różnorodnych technik i metod związanych z rozwojem indywidualnych zainteresowań seniorów. W celach relaksacyjnych seniorzy mieli możliwość skorzystania z odpoczynku w ogrodzie.

W 2017 r. Gmina Legnica w ramach konkursu Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015–2020, uzyskała dotację na przebudowę – remont i wyposażenie placówki Klub Seniora przy ul. Moniuszki 9 w Legnicy. W 2018 r. w ramach ww. Programu Klubu Senior+” Edycja 2018 Moduł II „Zapewnienie funkcjonowania Klubu Senior+”, Gmina skorzystała z dofinansowania do działań związanych z bieżącym funkcjonowaniem placówki, między innymi takich jak: opłaty za najem lokalu, wydatki związane ze zużyciem mediów oraz wydatki na usługi. Gmina otrzymała wsparcie dzięki, któremu środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie placówki mogła przeznaczyć na inne potrzeby. Otrzymana dotacja pozwoliła także na rozszerzenie oferty zajęć dla seniorów. Pozyskane pieniądze przeznaczono na zakup materiałów i sprzętu do prowadzenia twórczych i kreatywnych zajęć z podopiecznymi, co wzbogaciło codzienne funkcjonowanie Klubu Senior+. Seniorzy po zapoznaniu się z obsługą i możliwościami urządzeń podejmowali twórcze działania. Wyraźnie zaobserwowano zwiększenie aktywności seniorów w życiu społecznym placówki. Chętniej oraz z większą częstotliwością i ciekawością brali udział w zajęciach.

SCHRONISKO DLA BEZDOMNYCH I DOM SAMOTNEJ MATKI Z DZIECKIEM

W strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy, przy ul. Przemysłowej 5, znajduje się Schronisko dla Bezdomnych. Schronisko jest ośrodkiem wsparcia i pełni funkcje zabezpieczające schronienie, posiłek, odzież osobom tego pozbawionym i osobom korzystającym z usług nie będących mieszkańcami ośrodka. W 2018 roku placówka dysponowała 54 miejscami, w tym 9 miejscami dla kobiet. Przy Schronisku funkcjonuje Dom Samotnej Matki z Dzieckiem, który dysponuje 8 miejscami dla matek z dziećmi. Ośrodki czynne są całodobowo. Do Schroniska dla Bezdomnych i Domu Samotnej Matki z Dzieckiem przyjmowane są osoby bezdomne z terenu Gminy Legnica, jak również świadczona jest krótkoterminowa pomoc osobom bezdomnym spoza Legnicy na zasadach określonych przepisami ustawy o pomocy społecznej .

W placówce od poniedziałku do soboty wydawanych było ok. 200 posiłków dziennie, z których korzystały osoby bezdomne jak również mieszkańcy Legnicy.

Osoby, które trafiają do placówek mają zapewnione podstawowe usługi medyczne, kąpielowe, fryzjerskie i pralnicze. W tym miejscu warto zaznaczyć, że z usług pralniczych, kąpielowych i fryzjerskich oraz z pomocy w formie odzieży korzystali również najubożsi mieszkańcy Legnicy.

Z uwagi na fakt, iż osoby bezdomne wymagają bardzo zindywidualizowanego podejścia, pracownicy socjalni Schroniska przywiązywali dużą wagę do świadczenia pomocy w formie pracy socjalnej i towarzyszyli swoim podopiecznym w podejmowanych przez nich działaniach.

Praca socjalna jest działalnością niewymierną, jednakże pracę pracowników socjalnych Schroniska i DSMzDz można przedstawić liczbowo w postaci poniższej tabeli:

LP.	Elementy pracy socjalnej	Liczba osób (2017 r.)	Liczba osób (2018 r.)
1.	Złożenie wniosku o przydział mieszkania w ZGM /dopilnowanie aktualizacji wniosku	91	90
2.	Monitoring i pomoc mieszkańcom placówek w i zasiedleniu mieszkań.	12	11
3.	Zawarcie kontraktów socjalnych	26	25
4.	Zawarcie Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności	1	1
5.	Doprowadzenie do ustalenia stopnia niepełnosprawności	14	17
6.	Ustalenie uprawnień do renty inwalidzkiej lub emerytury z ZUS	7	5
7.	Znalezienie zatrudnienia do odpowiedniego do stanu zdrowia	5	23
8.	Pomoc w zakresie prawidłowego gospodarowania budżetem domowym	31	36

9.	Doprowadzenie do zarejestrowania w PUP osób pozostających bez pracy	35	38
10.	Uzyskanie wsparcia w środowisku	14	18
11.	Uregulowanie sytuacji prawnej lokalu	2	3
12.	Wytypowanie osób do prac społecznie użytecznych	14	12
13	Pomoc w przezwyciężeniu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	26	20
14.	Usprawnienie w załatwianiu spraw bieżących i urzędowych	9	20
15.	Pomoc w dotarciu do lekarza poradni specjalistycznej w celu diagnozy leczenia i rehabilitacji	7	14
16.	Wystąpienie do sądu wgląd w sytuację rodziny	3	6
17.	Pomoc w nawiązaniu zerwanych więzi rodzinnych	5	9
18.	Uzyskanie sprzętu medycznego bądź ortopedycznego	4	10
19.	Uzyskanie dostępu do świadczeń zdrowotnych	36	39
20.	Zamówienie wizyty lekarza I-go kontaktu	3	3
21.	Zorganizowanie pomocy w formie usług opiekuńczych	16	20
22.	Podjęcie leczenia Poradni Zdrowia Psychicznego	4	15
23.	Wystąpienie do Sądu o ubezwłasnowolnienie	2	3
24.	Pomoc w uzyskaniu miejsca w DPS	2	5
25.	Podjęcie leczenia odwykowego	15	13
26.	Wystąpienie o przymusowe leczenie	3	9
27.	Pomoc w załatwieniu detoksykacji	8	10
28.	Podjęcie terapii w MONAR	5	2
29.	Pomoc w dotarciu do odpowiedniej grupy wsparcia	9	13
30.	Współpraca z kuratorem w celu poprawy funkcjonowania rodziny	5	7
31.	Współpraca z pedagogiem szkolnym w celu poprawy funkcjonowania rodziny	2	5
32.	Współpraca z asystentem rodziny	5	4
33.	Zapewnienie ciepłych posiłków w szkołach dla dzieci	5	8
34.	Pomoc w uzyskiwaniu podstawowego sprzętu gospodarstwa domowego dla osób opuszczających placówkę	9	10

35.	Wystąpienie do sądu o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej	1	1
36.	Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka	1	1
37.	Kontakt z innymi ośrodkami pomocy społecznej w celu zapewnienia schronienia osobom bezdomnym spoza Legnicy	41	63
38.	Współpraca z innymi instytucjami pomocowymi tj. szpitale , stowarzyszenia, wolontariusze	31	42
39.	Wytypowanie dziecka na kolonię letnią	3	4
40.	Pomoc w zorganizowaniu opieki nad dzieckiem w czasie wykonywania pracy	5	4

Ponadto placówka pośredniczyła w przekazywaniu mebli, sprzętu AGD i odzieży osobom ubogim i potrzebującym tego rodzaju sprzętu. Dary przekazywali najczęściej mieszkańcy Legnicy. Przy Domu Samotnej Matki z Dzieckiem zostało utworzone Koło Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, którego członkami są pracownicy placówki.

Dla mieszkańców placówki corocznie organizowane są Śniadanie Wielkanocne oraz Wieczera Wigilijna. Od 2014 roku podopieczni uczestniczyli w zorganizowanym przez Stowarzyszenie Anastasis „Dniu Ludzi Bezdomnych”. Dzieci mieszkające w Domu Samotnej Matki otrzymały paczki mikołajkowe od Prezydenta Legnicy, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Straży Miejskiej w Legnicy, firmy Raben i B1 oraz osób prywatnych wspierających placówkę. Na terenie placówki wolontariusze z gimnazjum zorganizowali dla dzieci zabawę mikołajkową.

Pracownicy Schroniska współpracowali z wieloma legnickimi instytucjami: Policją, Służbą Ochrony Kolei, Strażą Miejską, PCK, ZGM, Urzędem Miasta, Miejską Izbą Wytrzeźwień, Poradniami Zdrowia Psychicznego, Ośrodkami Terapii Uzależnień od alkoholu, Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, placówkami Służby Zdrowia i stowarzyszeniami działającymi na rzecz ludzi wykluczonych społecznie, jak również z Koordynatorem ds. Dzieci Krzywdzonych Wydziału ds. Nieletnich i Patologii KMP.

ŻŁOBKI

Opieka w żłobkach miejskich w Legnicy jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia do lat 3.

Żłobki w Legnicy przygotowane są na przyjęcie 440 dzieci. Od września 2018 roku liczba miejsc w placówkach wzrosła o 64 miejsca w związku z utworzeniem Filii Żłobka Nr 3 przy ul. Krzemienieckiej 1. Powyższa sytuacja została uwzględniona już na etapie rekrutacji do żłobków.

Filia Żłobka Nr 3 powstała w ramach programu „Maluch +”. Na początku 2018 roku Gmina Legnica przystąpiła do otwartego konkursu ofert na finansowe wspieranie zadań z zakresu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W ramach w/w zadania udało się pozyskać dotację celową z budżetu państwa na adaptację budynku przy ul. Krzemienieckiej 1 na potrzeby żłobka, przeznaczoną na utworzenie w 2018 r. nowych miejsc dla dzieci do lat 3 oraz zapewnienie ich funkcjonowania. Całość zadania wyniosła 1.358.179 zł. z tego dotacja celowa z budżetu państwa stanowiła 912.336 zł. oraz środki własne gminy 445.843 zł. Prace remontowe w Filii Żłobka Nr 3 ukończono w sierpniu 2018 r. Żłobek mieści się w budynku wraz z przedszkolem. Placówka jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych i matek z dziećmi. Pomieszczenia są wyposażone w nowy sprzęt i zabawki, dostosowane dla dzieci od 20 tygodnia życia do 3 lat. Są kolorowe i bezpieczne, spełniają wszystkie standardy.

Podczas rekrutacji do żłobków, która miała miejsce w kwietniu 2018 r. zostało złożonych 375 kart zgłoszeniowych oraz 189 deklaracji o kontynuacji pobytu dziecka w żłobku w roku 2018/2019. Łącznie 564 rodziny były zainteresowane pobytom dziecka w żłobku. Negatywnie zostało rozpatrzonych 59 wniosków z uwagi na niespełnione kryteria przyjęcia np. brak zatrudnienia jednego z rodziców. Niestety z powodu braku wolnych miejsc w żłobkach, 44 dzieci nie zostało przyjętych. Spotkało się to z niezadowoleniem opiekunów, ponieważ spełniali wszystkie wymagane kryteria.

W związku z rezygnacją rodziców dzieci z opieki w żłobkach, w ciągu 2018 r. odbywały się także dodatkowe przyjęcia dzieci, poza rekrutacją. W roku 2018 ogółem z opieki w placówkach skorzystało 694 dzieci, z tego:

- w Żłobku Nr 1 – 152,
- w Żłobku Nr 2 – 165,
- w Żłobku Nr 3 – 155,
- w Filii Żłobka Nr 3 – 61,
- w Żłobku Nr 4 – 161.

Na dzień 31.12.2018 r. łącznie do wszystkich żłobków było zapisanych 449 dzieci.

W placówkach funkcjonowały dwie lub trzy grupy wiekowe, do których dzieci dobierane były pod względem wiekowym i rozwojowym. Grupy liczyły średnio po 30 dzieci. Przeciętnie w 2018 r. do żłobków dziennie uczęszczało 68 dzieci. Podczas pobytu w żłobku najmłodsi podopieczni mieli zapewnione cztery zdrowe i smaczne posiłki.

W ciągu roku w żłobkach organizowane były imprezy okolicznościowe takie jak: Dzień Dziecka, Dzień Matki, Dzień Babci, Mikołajki czy bal karnawałowy. Bardzo ważnym aspektem działalności żłobków była również współpraca z rodzicami. Wszystkie szczegóły związane z pobytem dziecka w żłobku były omawiane i wyjaśniane przy przyjęciu dziecka do placówki, a potrzeby i problemy rozwiązywane na bieżąco. Dla rodziców organizowane były tzw. „dni otwarte”, w czasie których mogli poznać zasady funkcjonowania instytucji oraz jej specyfikę.

Bezpośredni nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem żłobków w Legnicy sprawowali kierownicy poszczególnych placówek. Personel zatrudniony w żłobkach posiada odpowiednie kwalifikacje, a jego skład dostosowany jest do liczby dzieci uczęszczających.

W 2018 r. łączny koszt utrzymania żłobków w Legnicy wynosił 5 828 110 zł.

Wszyscy rodzice dzieci zobowiązani byli do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dziecka w żłobku. W 2018 r. opłata za pobyt dziecka w żłobku wynosiła 0,06% minimalnego wynagrodzenia za pracę, za jedną godzinę pobytu dziecka w żłobku tj. 1,26 zł. W przypadku uczęszczania do żłobka więcej niż jednego dziecka z danej rodziny lub gdy rodzina posiadała Kartę Dużej Rodziny, w/w opłata ulegała obniżeniu o 50% za każde dziecko. W minionym roku z powyższej ulgi skorzystało 89 rodzin posiadających KDR i 26 opiekunów, których więcej niż jedno dziecko uczęszczało do danego żłobka. Natomiast opłata za wyżywienie dziecka w wynosiła 5 zł za każdy dzień pobytu dziecka w placówce. W przypadku nieobecności dziecka w żłobku przez kolejne 3 dni i dłużej, nie były pobierane obie opłaty.

W 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej zmagął się z rodzicami, którzy nie regulowali w terminie opłat za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku. Na dzień 31 grudnia 2018 r. kwota zaległości w opłatach za żłobek wynosiła 30 134,09 zł. W związku z brakiem możliwości wyegzekwowania opłaty od rodziców 27 spraw zostało skierowanych do sądu, a 17 do komornika.

W miarę posiadanych środków finansowych na bieżąco wykonywane były naprawy, konserwacje urządzeń oraz niezbędne prace remontowe. W okresie przerwy wakacyjnej sale, które wymagały malowania zostały odświeżone, a w niektórych pomieszczeniach położono panele.

PIECZA ZASTĘPCZA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, opiekuje się i wspiera wszystkie funkcjonujące w mieście rodziny zastępcze.

W 2018 roku w Legnicy funkcjonowały 152 rodziny zastępcze, w których przebywało 223 dzieci i osób pełnoletnich.

Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba rodzin zastępczych	151	148	152
Liczba umieszczonych w nich dzieci	223	217	223

W 2018 roku, na podstawie postanowień sądu rodzinnego, w rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy umieszczono 40 dzieci, 18 dzieci interwencyjnie umieszczono w dwóch funkcjonujących na terenie miasta pogotowiach rodzinnych, utworzono 16 nowych rodzin zastępczych, w których umieszczono 22 dzieci. O umieszczeniu dzieci w rodzinie zastępczej decyduje sąd rodzinny. Przed wydaniem postanowienia o ustanowieniu rodziny zastępczej, sąd zwraca się do MOPS w Legnicy, jako organizatora pieczy zastępczej, o wydanie opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W 2018 r. na wniosek Sądu Rejonowego w Legnicy, Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy wydał 17 opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. Elementem wydanych opinii do sądu jest opinia wystawiona przez psychologa dot. posiadanych przez kandydatów na rodzinę zastępczą predyspozycji oraz motywacji do pełnienia funkcji zastępczego środowiska rodzinnego. Dodatkowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przebadano 10 funkcjonujących w Legnicy rodzin zastępczych niezawodowych (15 osób) i wydano stosowne opinie psychologiczne. Z treścią opinii psychologicznej badane osoby zostały szczegółowo zapoznane. Kandydaci do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej, jak również funkcjonujące niezawodowe rodziny zastępcze, zgodnie z zaleceniem sądu, brały udział w programie szkoleniowym PRIDE/ Rodzinna Opieka Zastępcza.

W Legnicy funkcjonują trzy rodzaje rodzin zastępczych:

- spokrewnione z dzieckiem,
- niezawodowe,
- zawodowe, pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

Rodzaj i liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Legnicy w latach 2016-2018

Rodzaj rodziny zastępczej	2016	2017	2018
Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem	112	107	107
Rodziny niezawodowe	37	39	43
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	2	2

W 2018 roku w legnickich rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało 24 dzieci w wieku do lat 7. Dzieci umieszczane były interwencyjnie, zgodnie z postanowieniem Sądu, do czasu uregulowania ich sytuacji prawnej (w tym 3 dzieci pozostawionych w „Oknie życia” oraz 5 dzieci urodzonych i pozostawionych przez matki w legnickim Szpitalu). W 2018 r. spośród 24 dzieci objętych opieką przez pogotowia rodzinne, 10 dzieci zostało przysposobionych, 1 dziecko umieszczono w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 4 dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych. Wobec 9 dzieci pozostających w pogotowia rodzinnych sąd opiekuńczy nie zakończył w 2018 r. prowadzonych postępowań.

Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy w 2018 r., systematycznie prowadził grupowe spotkania dla wszystkich legnickich opiekunów zastępczych, mające na celu wzmocnienie zastępczych środowisk rodzinnych. Spotkania realizowane były na podstawie programów edukacyjno-wspierających.

Dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych prowadzone było poradnictwo, mające na celu zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekunów zastępczych oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Legnickie rodziny zastępcze korzystały również z pomocy i poradnictwa specjalistycznego, oferowanych przez MOPS w Legnicy.

W ramach edukowania dzieci i młodzieży w kierunku pokazywania alternatywnych, aktywnych form spędzania czasu wolnego, pracownicy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej organizowali wspólne działania dla dzieci, młodzieży i opiekunów zastępczych:

- wyjścia na seanse filmowe, do legnickiego kina „Helios”,
- wyjścia do legnickiego teatru na spektakle dla dzieci,
- wyjścia do kręgielni,
- wyjścia na mecze piłkarskie MKS MIEDŹ LEGNICA,
- zajęcia sportowe w sali legnickiego OSIR-u ,
- zajęcia sportowe na miejskim lodowisku,
- wyjścia grupowe do parku trampolin-Jump heaven,
- plenerowe zajęcia sportowe,
- plenerowe zajęcia plastyczne,

- wyjścia do legnickiego muzeum.

W 2018 r. opieką 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej objętych było 90 rodzin zastępczych, w których przebywało 144 dzieci i młodzieży.

Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i liczba rodzin zastępczych objętych pomocą i wsparciem koordynatora w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	5	6	6
Liczba rodzin zastępczych objętych pomocą koordynatora	78	86	90

Dla każdego nowo umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej dziecka opracowane zostały diagnozy psychofizyczne, a na ich podstawie indywidualne plany pomocy dziecku, które co pół roku były modyfikowane. Sytuacja każdego dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oceniana była na posiedzeniach. W 2018r. odbyło się 267 posiedzeń w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, sformułowana została opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, która następnie została przesłana do właściwego sądu opiekuńczego. Dodatkowo, pracownicy Zespołu ds. Pieczy Zastępczej dokonali 33 ocen rodzin zastępczych, biorąc pod uwagę predyspozycje do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakość wykonywanej pracy.

Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej współpracował z Ośrodkiem Adopcyjnym Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu, jak również z Katolickim Ośrodkiem Adopcyjnym we Wrocławiu, do których zgłaszał informacje o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną. W 2018 r. do wrocławskich ośrodków adopcyjnych zgłoszono informacje o 22 dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną (12 dzieci zakwalifikowano do adopcji, 2 dzieci nie zostało zakwalifikowanych do adopcji, odstąpiono od wszczęcia procedury kwalifikacyjnej w stosunku do 8 dzieci).

W 2018 r. spośród 223 dzieci i młodzieży przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w Legnicy: 6 dzieci wróciło pod opiekę rodziców, 1 dziecko zostało umieszczone w innej rodzinie zastępczej, 3 dzieci umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 12 dzieci zostało przysposobionych, 2 rodziny wychowujące 4 dzieci zmieniło miejsce zamieszkania poza Legnicę, 9 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych usamodzielniało się.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy udzielał wszystkim rodzinom zastępczym pomocy finansowej, wypłacanej ze środków własnych gminy oraz z budżetu państwa.

Od 1 czerwca 2018 r. na podstawie Obwieszczenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018r. wzrosła kwota świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka oraz kwota pomocy na usamodzielnienie. Natomiast od 1 października 2018 r., zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, zwiększona została kwota stanowiąca podstawę ustalania wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Rodzaj i wysokość świadczeń wypłaconych rodzinom zastępczym w latach 2016-2018 (w zł)

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej, wraz z dodatkami	1 549 303,58	1 588 372,21	1 676 794,75
Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka	5 700,00	9 960,00	8 277,00
Jednorazowa pomoc pieniężna na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki.	5 982,00	3 000,00	9 900,00
Jednorazowe świadczenie pieniężne dla rodziny zastępczej zawodowej na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego	00,00	1 500,00	5 140,00
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego dla rodziny zastępczej zawodowej	20 346,69	21 772,80	20 998,40
Wynagrodzenie i dodatki wraz z pochodnymi, za wykonanie zadania rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	114 622,16	128 847,28	130 824,37
Świadczenie pieniężne za wykonanie zadania rodziny pomocowej	2 554,84	1 600,00	0,00
Wynagrodzenie za świadczenie usług- pomoc przy sprawowaniu opieki nad dzieckiem i pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	18 548,39	13 935,77	18 419,36

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej pomocą i wsparciem obejmował również osoby pełnoletnie, które po osiągnięciu pełnoletniości opuściły rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, a także dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy. Osobom tym udzielona została pomoc finansowa na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

Liczba osób korzystających z pomocy na kontynuowanie nauki i wysokość świadczeń wypłaconych w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki	Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki (w zł)
2016	60	221 100,00
2017	60	239 913,54
2018	61	277 867,61

Liczba osób korzystających z pomocy na usamodzielnienie i wysokość świadczeń wypłaconych w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób które otrzymały pomoc pieniężną na usamodzielnienie	Pomoc pieniężna na usamodzielnienie (w zł)
2016	14	76.095,00
2017	6	36 300,00
2018	13	70 816,00

Liczba osób korzystających z pomocy na zagospodarowanie i wysokość świadczeń wypłaconych w latach 2016-2018

Rok	Liczba osób, które otrzymały pomoc na zagospodarowanie	Pomoc na zagospodarowanie (w zł)
2016	12	59 988,00
2017	13	64 938,05
2018	18	90 615,86

W 2018 r. umieszczono w pieczy instytucjonalnej tj. w placówce opiekuńczo-wychowawczej dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej, dla których nie znaleziono zastępczych form opieki i wychowania rodzinnego. Na terenie Legnicy funkcjonują 4 placówki opiekuńczo-wychowawcze: Pogotowie Opiekuńcze przy ul. Wojska Polskiego, Dom Dziecka przy ul. Wandy, Centrum Opiekuńczo-Wychowawcze przy ul. Słubickiej oraz Rodzinny Dom Dziecka przy ul. Heweliusza.

Interwencyjnie, w 2018 r. w Pogotowiu Opiekuńczym w Legnicy umieszczono 32 dzieci, z tego 13 dzieci pochodzących z Legnicy i 19 dzieci pochodzących z innych powiatów.

Liczba legnickich dzieci przebywających w pieczy zastępczej na terenach innych powiatów w 2018 r.

Powiat	Liczba dzieci przebywających w innych powiatach	
	Placówka opiekuńczo-wychowawcza	Rodzina zastępcza
Szamotuły	1	0
Wolsztyn	1	0
Jawor	8	4
Lubin	0	1
Brzeg	1	0
Nowy Sącz	0	1
Chrzanów	3	0
Gdańsk	1	0
Grodzisk Wielkopolski	0	2
Prudnik	2	0
Białogard	7	0
Koszalin	4	0
Legnica (powiat ziemski)	0	17
Częstochowa	2	0
Olesno	1	0
Poznań	0	1
Pisz	0	2
Wrocław	0	3
Głogów	0	1
Wałbrzych	4	0
Oława	6	0
Świdnica	0	1

Środa Śląska	0	1
Inowrocław	0	3
Dzierżoniów	0	1
Kalisz	0	1
Koło	0	2
Złotoryja	0	1
Limanowa	0	1
RAZEM	41 dzieci	43 dzieci

W 2018 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza Legnicą przebywało 41 legnickich dzieci, natomiast w rodzinach zastępczych 43 legnickich dzieci. W związku z powyższym miasto Legnica zobowiązane było do ponoszenia wydatków na utrzymanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych powiatów, na podstawie zawartych porozumień.

Wydatki poniesione na podstawie zawartych porozumień za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych na terenach innych powiatów (w zł) w latach 2016-2018

Rok	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami	Wydatki poniesione za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów, zgodnie z zawartymi porozumieniami
2016	1 168 892,00	324 028,00
2017	1 443 083,61	366 924,24
2018	1 462 637,36	433 247,48

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy prowadził postępowanie wobec rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej, w sprawie ustalenia opłaty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt małoletnich w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Liczba wydanych decyzji w latach 2016-2018

Rok	Liczba decyzji w sprawie odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej	Liczba decyzji ustalających opłatę za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo-wychowawczej
2016	292	11
2017	298	13
2018	226	12

Zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, wprowadzającą zmiany w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, umieszczone w rodzinie zastępczej wypłacono dodatek wychowawczy w wysokości 500 zł.

Liczba dzieci do 18 roku życia, umieszczonych w rodzinach zastępczych, które otrzymały dodatek wychowawczy oraz wysokość wypłaconych świadczeń w latach 2016-2018

Rok	Liczba dzieci, do 18 roku życia, umieszczonych w rodzinach zastępczych	Wysokość wypłaconego dodatku wychowawczego (w zł)
2016	197	732 922,00
2017	163	996 904,37
2018	198	988 151,26

W 2018 r. Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej realizował również rządowy program „Dobry start”, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, w części dotyczącej dzieci lub osób uczących się do 20 roku życia lub do 24 roku życia w przypadku legitymowania się orzeczeniem o niepełnosprawności, przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. Świadczenie przyznano 225 uczniom na łączną kwotę 67 500 zł.

RODZINNY DOM DZIECKA

Rodzinny Dom Dziecka MOPS w Legnicy jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego. Opiekunowie są pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Legnicy. Posiadają świadectwo ukończenia szkolenia PRIDE, kwalifikujące małżonków do prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz pozytywną opinię Ośrodka Adopcyjnego dotyczącą predyspozycji do pełnienia ww. funkcji.

Od stycznia do grudnia 2018 r. w Rodzinnym Domu Dziecka MOPS przebywało pięcioro dzieci, w tym: jeden chłopiec w wieku 14 lat i trzy dziewczynki w wieku od 12 do 16 lat, jedna dziewczynka uzyskała pełnoletniość i pozostaje w placówce, na czas kontynuowania nauki. Wszystkie dzieci zostały umieszczone w placówce na podstawie orzeczeń Sądu Rejonowego w Legnicy.

Opiekunowie troszczyli się o potrzeby bytowe, edukacyjne, emocjonalne i społeczne małych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem ich indywidualnych potrzeb. Dzieci z opiekunami łączą pozytywne, pełne ciepła i zrozumienia relacje.

Podopieczni Rodzinnego Domu Dziecka MOPS aktywnie uczestniczyli w życiu rodziny, pomagali w codziennych pracach i obowiązkach. Po zajęciach w szkole dzieci uczęszczały na zajęcia wyrównawcze i kółka zainteresowań, chodziły na basen, brały aktywny udział w zajęciach organizowanych w Spółdzielczym Domu Kultury „Kopernik” w Legnicy. Jedna z dziewczynek brała udział w zajęciach akrobatycznych oraz lekcjach baletu.

W 2018 r. dzieci dwa razy w tygodniu uczestniczyły w zajęciach organizowanych w Ośrodku Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży MOPS w Legnicy. Objęte były między innymi: terapią logopedyczną, pedagogiczną oraz psychologiczną, brały udział w zajęciach socjoterapeutycznych. W okresie ferii zimowych i wakacji uczestniczyły w zorganizowanych formach wypoczynku.

Działania opiekunów zastępczych wspierane były przez Zespół do Spraw Pieczy Zastępczej MOPS w Legnicy, który koordynował prace pomocowe, skierowane na rodzinę. Pracownicy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej wspierali kierownika placówki w sporządzaniu planu pomocy dziecku oraz w dokonywaniu oceny sytuacji dziecka, zgodnie z przepisami.

W 2018 roku, podobnie jak w poprzednich latach, opiekunowie dbali również o podtrzymywanie więzi rodzinnych. Za zgodą sądu i opiekunów, dzieci spotykały się z rodzicami, dziadkami, rodzeństwem oraz wujostwem.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówka rodzinna w 2018 r. otrzymywała co miesiąc środki finansowe na utrzymanie dzieci w zryczałtowanej kwocie w wysokości 750 zł na jedno dziecko oraz dodatkowo 500 zł miesięcznie na każde dziecko z tytułu

dotatku do zryczałtowanej kwoty zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowaniu dzieci oraz jednorazowo po 300,00 zł. dla każdego dziecka w związku z rządowym programem „Dobry start”.

Placówka rodzinna otrzymuje środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki. Ww. suma była przeznaczana między innymi na:

- wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych dziecka,
- wyposażenie: w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb dziecka,
- środki higieny osobistej,
- podręczniki, pomoce i przybory szkolne,
- koszty przejazdu,
- zajęcia kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
- zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego dziecka,
- kieszonkowe,
- opłatę za pobyt w bursie lub internacie.

Dodatkowo raz w roku każdemu dziecku przysługiwało dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania w wysokości 1 000 zł.

Natomiast środki finansowe na bieżące funkcjonowanie placówki rodzinnej i były przeznaczone na:

- utrzymanie lokalu mieszkalnego,
- usługi telekomunikacyjne,
- bieżące naprawy, remonty oraz wyposażenie placówki w niezbędny sprzęt,
- świadczenia opieki zdrowotnej, które nie są finansowane z ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej,
- wyrównywanie opóźnień w nauce.

Lokal, w którym znajduje się placówka rodzinna spełnia wymagane w przepisach standardy. Wyposażony jest we wszelkie ułatwiające życie sprzęty gospodarstwa domowego. Pomieszczenia są kolorowe, funkcjonalnie urządzone. W minionym roku na bieżąco dokonywane były naprawy i drobne prace remontowe. Dzieci mają do dyspozycji komputer z dostępem do Internetu.

ZESPÓŁ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

W okresie od stycznia 2018 r. do grudnia 2018 r. w Zespole Interwencji Kryzysowej objęto interwencją i pomocą 662 środowisk. Pomoc na rzecz osób dorosłych prowadzona była na rzecz 548 środowisk, natomiast praca pomocowa dotycząca dzieci i młodzieży prowadzona była na rzecz 114 środowisk.

Biorąc pod uwagę formy pracy realizowane w Zespole Interwencji Kryzysowej przeprowadzono:

- 1050 spotkań z osobami dorosłymi, dotyczyły one 212 osób dorosłych*,
- 494 spotkań z dziećmi i młodzieżą, dotyczyły one 76 osób niepełnoletnich*,
- 101 konsultacji jednorazowych dla 104 osób dorosłych,
- 1038 indywidualnych spotkań terapeutycznych dla 45 osób dorosłych,
- 579 indywidualnych spotkań terapeutycznych dla dzieci i młodzieży obejmujących 32 osób niepełnoletnich,
- 132 spotkania konsultacyjne w środowisku dla 27 osób dorosłych,
- 87 indywidualnych spotkań terapeutycznych w środowisku dla 3 osób dorosłych,
- 27 spotkań w ramach interwencji kryzysowej dla 28 osób dorosłych,
- 25 osobom niepełnosprawnym udzielono pomocy psychologicznej.

*) Ilość konsultacji, terapii i interwencji liczona łącznie dla osób biorących udział jednocześnie w różnych formach pomocy.

Specjaliści z Zespołu świadczyli również pomoc logopedyczną. Tą formą pomocy objęto ogółem 45 osób, w tym 44 dzieci (536 spotkań) oraz 1 osobę dorosłą (10 spotkań). Diagnozą objęto 2 dzieci (6 spotkań) oraz 1 osobę dorosłą (7 spotkań). Zrealizowano 35 spotkań konsultacyjnych w sprawie dziecka, z których skorzystało łącznie 12 osób. Sporządzono również grupową opinię logopedyczną dla 61 dzieci oraz indywidualną dla 4 dzieci w miejskich żłobkach.

Praca Zespołu Interwencji Kryzysowej na rzecz innych jednostek organizacyjnych MOPS:

- 1) Prowadzenie grupy dla asystentów rodziny mające na celu wsparcie merytoryczne z elementami superwizji – 25 spotkań po 1,5 godziny dla 6 asystentek 1 lub 2 razy w tygodniu,
- 2) 6 spotkań ZIK – OPT dotyczących dzieci z OPT korzystających z pomocy terapeutycznej pracowników ZIK. W każdym, 2 godzinnym spotkaniu brało udział 5 pracowników ZIK;
- 3) Spotkania z Zespołem Pieczy Zastępczej dotyczące wspólnie prowadzonej rodziny - 2 godziny;
- 4) Współpraca z Domem Pomocy Społecznej w Legnicy:
 - konsultacje indywidualne z mieszkańcami DPS – 109 spotkań dla 12 osób,
 - zajęcia grupowe z mieszkańcami DPS – 3 spotkania dla 15 osób,
 - oddelegowanie pracownika ZIK do DPS 1 raz w tygodniu – 8 godzin;

- 5) Prowadzenie spotkań dla seniorów Domu Dziennego Pobytu oraz podopiecznych Klubu Seniora pn. aktywizacja ruchowa - edukacja somatyczna – w 58 spotkaniach uczestniczyły łącznie 104 osoby;
- 6) Obserwacja logopedyczna dzieci w żłobkach (Żłobek nr 1, Żłobek nr 2, Żłobek nr 3, Filia Żłobka nr 3 oraz Żłobek nr 4). Sporządzono łącznie 65 opinii;
- 7) Konsultacje w środowisku w sprawie przyjęcia osoby do Domu Pomocy Społecznej – 9 spotkań dla 6 osób;
- 8) Współprowadzenie warsztatów dla rodziców „Chcę rozumieć swoje dziecko” – 2 razy w tygodniu.

Działania Zespołu Interwencji Kryzysowej w 2018 r. w ramach ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie:

- udział pracowników Zespołu Interwencji Kryzysowej w 214 posiedzeniach Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- prowadzenie grupy psychoedukacyjnej dla osób doświadczających przemocy w rodzinie – raz w tygodniu.

Współdziałanie z innymi instytucjami:

- 1) Przeprowadzono 2 szkolenia dla klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Legnicy dla 45 osób,
- 2) W związku z postanowieniem sądu psycholog zorganizował 50 spotkań dla 3 rodzin dotyczących kontaktów rodzic - dziecko.

Pracownicy Zespołu Interwencji Kryzysowej systematycznie podnosili swoje kwalifikacje uczestnicząc m.in. w szkoleniach własnych, stażach zawodowych, konferencjach, superwizji na własny koszt.

PROGRAM KOREKCYJNO – EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE

W 2018 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy podejmował działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego. Powyższe zadanie realizowane było w okresie od marca do grudnia 2018 r. przez dwóch trenerów, którzy posiadają zgodne z przepisami kwalifikacje oraz ukończyli specjalistyczne szkolenie w tym zakresie.

Zadanie w całości finansowane było ze środków z budżetu państwa. Na jego realizację przeznaczono kwotę 15 348,86 zł.

Adresatami programu były osoby, które w związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie zostały zobowiązane przez sąd do uczestnictwa w programie oraz osoby, których uczestnictwo w programie wynikało z osobistej decyzji. Do programu przystąpiło 11 mężczyzn. Spotkania miały miejsce raz w tygodniu i odbywały się w Domu Dziennego Pobytu MOPS przy ul. Korfantego 1. Program realizowany był w formie warsztatowej, metodami interaktywnymi z nastawieniem na przekazywanie doświadczeń praktycznych. Warunkiem ukończenia w/w oddziaływań była obecność na spotkaniach. W 2018 r. program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie ukończyło 5 osób.

OŚRODEK POMOCY TERAPEUTYCZNEJ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Ośrodek Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży jest specjalistyczną placówką wsparcia dziennego, której zadaniem jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W 2018 roku w Ośrodku podejmowane były działania mające na celu przywrócenie rodzinom zdolności do wypełniania swoich podstawowych zadań. Prowadzone były zajęcia specjalistyczne, takie jak socjoterapia, terapia pedagogiczna, indywidualne konsultacje z psychologiem, zajęcia dydaktyczne, zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, zajęcia rozwijające. Praca w ośrodku prowadzona była dwukierunkowo: pomoc dziecku w przezwyciężaniu trudności szkolnych, rówieśniczych, emocjonalnych oraz pomoc skierowana do rodziców. W 2018 r. z pomocy Ośrodka skorzystały 194 osoby, w tym 98 dzieci i 96 dorosłych.

Praca opiekuńczo-wychowawcza prowadzona była w dwóch grupach wychowawczych: młodszej - dla dzieci w wieku 7-9 lat i starszej - dla dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat. W Ośrodku prowadzone były zajęcia rekreacyjne, zabawy zespołowe i zajęcia sportowe. Przeprowadzono warsztaty artystyczne dla dzieci i rodziców, na których wspólnie przygotowywali dekoracje świąteczne. Dzieci były współorganizatorami różnych imprez okolicznościowych, między innymi z okazji Dnia Kobiet i z okazji Dnia Odzyskania Niepodległości. W czerwcu 2018 r. dzieci i młodzież uczestniczyły w kampanii pn. „Trzeźwy umysł”.

Z pomocy dydaktycznej skorzystało łącznie 87 dzieci i młodzieży. Większość z nich miała problemy w nauce. Pomoc ta organizowana była w formie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. Dzieci i młodzież mogła odrabiać zadania domowe, utrzymywać materiał. Równoległe z zajęć z języka polskiego i z matematyki skorzystało 61 dzieci i młodzieży. Zajęcia dla dzieci z klas I-III miały charakter indywidualny, jak i grupowy. Uczestniczyło w nich 14 dzieci. Dodatkowo prowadzone były zajęcia doskonalące technikę czytania i pisanie dla 12 uczniów klas IV-V.

W Ośrodku prowadzone były zajęcia terapii pedagogicznej dla dzieci i młodzieży, borykającymi się z problemami dysleksji, dysgrafii, dysortografii. Zajęcia polegały na pracy z dziećmi dostosowanej do ich indywidualnych potrzeb. Z tej formy pomocy skorzystało 60 dzieci i młodzieży.

W ramach zajęć specjalistycznych prowadzonych w Ośrodku, dla dzieci i młodzieży organizowane były indywidualne konsultacje z psychologiem, których zadaniem było wspieranie rozwoju emocjonalnego dzieci. W spotkaniach udział wzięło 57 podopiecznych.

Kolejną formą pomocy udzieloną w Ośrodku w 2018 r. były zajęcia socjoterapeutyczne prowadzone dla dzieci i młodzieży, które uczęszczały do grup wychowawczych. W 2018 roku funkcjonowały 4 grupy. Zajęcia ukierunkowane były na rozwijanie kompetencji społecznych dzieci. Kształtowanie w/w umiejętności odbywało się poprzez wykonywanie różnych zadań i ćwiczeń.

W Ośrodku prowadzone było dożywanie dzieci i młodzieży w formie podwieczorków w ramach programu profilaktycznego „Siła tkwi w nas”. W ramach realizacji ww. programu, w okresie ferii zimowych i letnich organizowane były różnego rodzaju zajęcia i wyjazdy. W 2018 roku zrealizowane były 2 wyjazdy z okazji Mikołaja i Wigilii oraz 4 wycieczki.

Drugi kierunek pracy Ośrodka Pomocy Terapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży skierowany był do rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia. Praca z rodzicami stanowi element i zarazem warunek skutecznej pracy z dzieckiem. Praca ta przebiegała w formie konsultacji indywidualnych oraz warsztatów. W 2018 roku realizowany był program pod hasłem „Chcę rozumieć moje dziecko”. Na warsztatach poruszane były tematy dotyczące rozwoju psychicznego i rozwoju emocjonalnego dzieci i młodzieży, przemocy w rodzinie, zasad i konsekwencji w wychowywaniu oraz buntu dziecięcego.

Najczęściej stosowaną w 2018 r. formą współpracy z rodzicami były spotkania indywidualne, które dotyczyły w większości spraw wychowawczych. Spotkania odbywały się na terenie Ośrodka, w warunkach zapewniających pełen komfort i dyskrecję. Indywidualne spotkania konsultacyjne rodziców z psychologiem odbywały się raz w tygodniu.

DODATEK MIESZKANIOWY

Dodatki mieszkaniowe wypłacane są przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy od 1 grudnia 1998 roku. Zasady, tryb przyznawania i wysokość tego świadczenia zostały określone w aktualnie obowiązującej ustawie o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 roku (j. t. Dz. U. z 2017 r., poz. 180 ze zm.). Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem obligacyjnym, które przysługuje wszystkim osobom spełniającym warunki ustawowe. Ustawa określa zarówno przesłanki przyznania dodatku, jak również sposób ustalania jego wysokości. Od stycznia 2004 r. wypłata dodatków mieszkaniowych jest w całości finansowana wyłącznie ze środków własnych gminy.

Dodatek mieszkaniowy przyznaje się na okres 6 miesięcy, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu złożenia wniosku. Aby zachować ciągłość dofinansowania do czynszu ponowny wniosek o dodatek mieszkaniowy należy złożyć w szóstym miesiącu korzystania z dodatku.

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, które posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu, spełniają kryterium metrażowe i dochodowe. Łączne spełnienie tych warunków stanowi podstawę do uzyskania pomocy w formie dofinansowania do wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania.

Dodatek mieszkaniowy, na podstawie tylko jednego z wymienionych tytułów, przysługuje:

- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
- osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
- innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
- osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.

W roku 2018 wydano 2 403 decyzje dotyczące dodatków mieszkaniowych, w tym 2 252 decyzje przyznające, 144 decyzje odmowne z uwagi na niespełnienie kryteriów zawartych w ustawie o dodatkach mieszkaniowych oraz 7 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie przyznania dodatku mieszkaniowego.

Wśród decyzji przyznających wydanych było:

- 1 081 decyzji na lokale komunalne,
- 681 decyzji na lokale spółdzielcze,
- 490 decyzji na pozostałe lokale, w tym zakładowe.

W sytuacjach braku regularnych opłat czynszowych dokonywanych przez osoby, którym

przyznano dodatek mieszkaniowy, na wnioski zarządców wstrzymywano dodatek mieszkaniowy. W 2018 roku wydano 131 decyzji wstrzymujących wypłatę dodatków mieszkaniowych.

W celu weryfikacji danych zawartych we wnioskach o przyznanie dodatku mieszkaniowego przepisy dopuszczają przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby ubiegającej się o tę formę pomocy przez pracownika nie będącego pracownikiem socjalnym, w tym przypadku przez pracownika Działu Dodatków Mieszkaniowych posiadającego upoważnienie Prezydenta Miasta Legnicy. W trakcie wywiadu pracownik ma prawo żądać od wnioskodawcy i innych członków gospodarstwa domowego złożenia stosownego oświadczenia. Odmowa złożenia takiego oświadczenia stanowi podstawę do wydania decyzji o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego. W roku 2018 do przeprowadzenia wywiadu wytypowano 77 środowisk. Przeprowadzono 69 wywiadów, gdzie w trzech przypadkach osoby zainteresowane otrzymaniem dodatku mieszkaniowego zrezygnowały z ubiegania się o dofinansowanie do ponoszonych przez siebie opłat mieszkaniowych w trakcie przeprowadzania wywiadu środowiskowego w miejscu ich zamieszkania. W pięciu przypadkach nie zastano wnioskodawców w miejscu ich zamieszkania, co skutkowało wydaniem decyzji odmownych ze względu na uniemożliwienie przeprowadzenia wywiadu i braku oświadczenia o stanie majątkowym. W jednym przypadku wnioskodawca zrezygnował z ubiegania się o dodatek mieszkaniowy po przeprowadzonym wywiadzie środowiskowym w miejscu zamieszkania.

W roku 2018 wypłacono 13 764 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 2 779 162,53 zł.

Dodatki mieszkaniowe w latach 2016 - 2018

Rok	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych
2016	18 117	1 510	3 580 166,89 zł
2017	15 881	1 323	3 159 127,99 zł
2018	13 764	1 147	2 779 162,53 zł

Od kilku lat obserwuje się stały spadek liczby wypłacanych dodatków mieszkaniowych, liczby gospodarstw domowych korzystających z tej formy pomocy oraz kwoty wypłacanych dodatków mieszkaniowych. Zjawisko to jest efektem wzrostu dochodów rodzin ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, a w konsekwencji przekraczaniem kryterium dochodowego oraz zmniejszeniem wydatków ponoszonych na utrzymanie mieszkania u osób, które wykupiły gminne lokale mieszkalne na własność.

ZRYCZAŁTOWANY DODATEK ENERGETYCZNY

Zryczałtowany dodatek energetyczny został wprowadzony ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 755 ze zm.) i obowiązuje od 1 stycznia 2014 r. Wypłata zryczałtowanego dodatku energetycznego jest zadaniem z zakresu administracji rządowej. Dodatek energetyczny wypłacają gminy.

Zryczałtowany dodatek energetyczny, zgodnie z powołaną wyżej ustawą, przysługuje odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej. Odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

Minister właściwy do spraw energii ogłasza, w terminie do dnia 30 kwietnia każdego roku, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość dodatku energetycznego na kolejne 12 miesięcy, biorąc pod uwagę środki przewidziane na ten cel w ustawie budżetowej. Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 13 kwietnia 2017 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2017 r. do 30 kwietnia 2018 r., wysokość dodatku energetycznego obowiązująca w tych okresach dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosiła 11,22 zł/miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób wynosiła 15,58 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosiła 18,70 zł/miesiąc.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Energii z dnia 23 kwietnia 2018 roku w sprawie wysokości dodatku energetycznego obowiązującej od dnia 1 maja 2018 r. do 30 kwietnia 2019 r., wysokość dodatku energetycznego obowiązująca w tych okresach dla gospodarstwa domowego:

- prowadzonego przez osobę samotną wynosiła 11,35 zł/miesiąc;
- składającego się z 2 do 4 osób wynosiła 15,77 zł/miesiąc;
- składającego się z co najmniej 5 osób wynosiła 18,92 zł/miesiąc.

W roku 2018 wydano 438 decyzji dotyczących zryczałtowanych dodatków energetycznych, w tym 437 decyzji pozytywnych oraz 1 decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie przyznania zryczałtowanego dodatku energetycznego. Wśród wydanych decyzji pozytywnych było:

- 239 decyzji przyznających dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych prowadzonych przez osoby samotne;
- 174 decyzje przyznające dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z 2 do 4 osób;
- 24 decyzje przyznające dodatki energetyczne dla gospodarstw domowych składających się z co najmniej 5 osób.

W roku 2018 wypłacono 1 888 zryczałtowane dodatki energetyczne na kwotę 25 996,01 zł. Koszt realizacji wypłat dodatków energetycznych wyniósł natomiast 519,92 zł.

Zryczałtowane dodatki energetyczne w latach 2016 - 2018

Rok	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Liczba gospodarstw domowych	Kwota wypłaconych zryczałtowanych dodatków energetycznych (w zł)
2016	2 692	339	37 540,41
2017	2 244	282	30 989,29
2018	1 888	254	25 996,01

Wskazać należy, że z tej formy pomocy w 2018 roku skorzystały jedynie 254 gospodarstwa domowe. Na taką sytuację wpłynęło małe zainteresowanie osób uprawnionych do otrzymywania zryczałtowanego dodatku energetycznego, spowodowane głównie niskimi kwotami tego świadczenia.

STYPENDIA SOCJALNE

Od 1 lipca 2015 roku, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Legnicy z dnia 29 grudnia 2014 r. zmieniającą uchwałę w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie miasta Legnicy, w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej realizowane są zadania gminy wynikające z ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j. t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 ze zm.) - Rozdział 8a Pomoc materialna dla uczniów, a dotyczące udzielania pomocy materialnej uczniom.

Ustawa wyróżnia dwa świadczenia o charakterze socjalnym tj.:

- stypendium szkolne,
- zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Wniosek o przyznanie świadczenia składany jest corocznie w terminie do dnia 15 września bieżącego roku, a decyzja przyznająca świadczenie wydawana jest do końca roku szkolnego (czerwiec następnego roku).

Do dnia 30 września 2018 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, kwota dochodu uprawniająca do przyznania stypendium nie mogła być wyższa niż 514 zł na osobę w rodzinie lub 634 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej. Natomiast zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od dnia 1 października 2018 r. zmianie uległy kryteria dochodowe. Kwota dochodu uprawniająca do przyznania stypendium nie może być wyższa niż 528 zł na osobę w rodzinie lub 701 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej.

Świadczenie na jedno dziecko uczące się przyznawane było w wysokości 248 zł na miesiąc. Z tej formy pomocy w 2018 roku skorzystało 746 uczniów, a wypłacone świadczenia to kwota 1 298 027,49 zł.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Wysokość zasiłku szkolnego nie może być wyższa niż 620 zł. W 2018 r. z tej formy pomocy skorzystało 9 uczniów, a wypłacone świadczenia to kwota 5 580,00 zł.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 2220 ze zm.) określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych, a także zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń. Przyznawanie i wypłata świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Świadczenia rodzinne kierowane są do rodzin najuboższych oraz rodzin średnio zamożnych mających na utrzymaniu dzieci. Ich celem jest uzupełnianie dochodów rodzin tak, aby pozwalały one częściowo zrekompensować koszty pojawienia się dziecka w rodzinie, jego utrzymania i edukacji.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- 1) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
- 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
- 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4) świadczenie rodzicielskie (od 1 stycznia 2016 r.).

Zasiłek rodzinny

Świadczenia rodzinne przysługują obywatelom polskim oraz cudzoziemcom jeżeli zamieszkują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres zasiłkowy, w którym otrzymują świadczenia rodzinne. Obok posiadania dziecka na utrzymaniu, głównym kryterium uprawniającym do zasiłku rodzinnego i dodatków do zasiłku rodzinnego jest przeciętny miesięczny dochód, w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Kryterium dochodowe dla rodzin ubiegających się o przyznanie zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego od 1 listopada 2015 roku wynosi 674 zł na osobę i 764 zł na osobę, jeśli w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne.

Od 1 stycznia 2016 r. w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego przysługują w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny.

Kryterium dochodowe uprawniające do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wynosi 1 922 zł na osobę. Obowiązuje również kryterium dochodowe przy ubieganiu się o specjalny zasiłek opiekuńczy, wówczas dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty 764 zł.

Kwoty kryteriów dochodowych, a także wysokość poszczególnych świadczeń rodzinnych podlegają weryfikacji co 3 lata, z uwzględnieniem wyników badań prognozy wsparcia dochodowego rodzin. Niezależnie od wysokości dochodu rodziny przyznawane są: świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny oraz świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek rodzinny przyznawany jest na roczne okresy zasiłkowe od 1 listopada do 31 października następnego roku kalendarzowego. Przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego

brane są pod uwagę dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy. W przypadkach określonych w ustawie dochód ten odpowiednio pomniejsza się o dochód utracony lub powiększa o dochód uzyskany.

System świadczeń rodzinnych oparty jest o zasadę pomocniczości, uwzględniającą regułę, że w pierwszej kolejności do łożenia na utrzymanie dzieci zobowiązani są ich rodzice. W przypadku, gdy ich środki i uprawnienia są niewystarczające do wychowania i utrzymania dzieci, przysługuje pomoc państwa w postaci świadczeń rodzinnych. W przypadku prawa do zasiłku rodzinnego dla osób samotnie wychowujących dzieci, oznacza to konieczność zasądzenia alimentów na rzecz dziecka od drugiego z rodziców (chyba, że z przyczyn obiektywnych jest to niemożliwe).

Zasiłek rodzinny przysługuje do ukończenia przez dziecko:

- 18 roku życia,
- nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia albo
- 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub w szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności.

W roku 2018 wysokość zasiłku rodzinnego wynosiła miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Osoba, która ma ustalone prawo do zasiłku rodzinnego może ubiegać się o następujące dodatki:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka (1000 zł – świadczenie jednorazowe),
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400 zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka (193 zł miesięcznie na dziecko (nie więcej niż na dwoje dzieci), w przypadku dzieci niepełnosprawnych kwotę dodatku zwiększa się o 80 zł, nie więcej niż o 160 zł na wszystkie dzieci);
- dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i kolejne dziecko w rodzinie (95 zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90 zł miesięcznie na dziecko do 5 roku życia i 110 zł miesięcznie),
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (113 zł miesięcznie na zamieszkanie w miejscowości, w której mieści się siedziba szkoły i 69 zł miesięcznie na dojazd do szkoły poza miejsce zamieszkania),

- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100 zł - świadczenie przyznawane jednorazowo w okresie zasiłkowym).

Poszczególne świadczenia rodzinne mają różny charakter: w większości wypłacane są na określony czas (okres zasiłkowy), ale również jednorazowo (dodatek z tytułu urodzenia dziecka, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka) lub raz w ciągu pewnego okresu (dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego). Część świadczeń rodzinnych występuje samoistnie (zasiłek rodzinny, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenie rodzicielskie, zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), natomiast otrzymanie dodatków do zasiłku rodzinnego uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

Świadczenia opiekuńcze

W ramach świadczeń rodzinnych realizowane są trzy rodzaje świadczeń opiekuńczych:

- ✓ **zasiłek pielęgnacyjny** (do 31.10.2018r. wynosił 153 zł miesięcznie, od 1.11.2018 r. wynosi 184,42 zł miesięcznie) – świadczenie przysługuje niezależnie od dochodu rodziny i osoby, dlatego przyznawane jest nie na okres zasiłkowy, lecz na okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Zasiłek pielęgnacyjny przeznaczony jest dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych niepełnosprawnych w stopniu znacznym (w niektórych przypadkach również w stopniu umiarkowanym) oraz dla osób, które ukończyły 75 lat. Do zasiłku pielęgnacyjnego nie mają prawa osoby, pobierające dodatek pielęgnacyjny wypłacany przy emeryturze lub rencie wypłacanej z organu emerytalno-rentowego.
- ✓ **specjalny zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. O specjalny zasiłek opiekuńczy ubiegać się mogą osoby, na których ciąży obowiązek alimentacyjny w stosunku do osoby wymagającej opieki. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego to kwota 620 zł miesięcznie. W tej wysokości wypłacane są świadczenia od 1.11.2018 r., do 31.10.2018 r. obowiązywała kwota 520 zł miesięcznie.
- ✓ **świadczenie pielęgnacyjne** przysługuje:
 - 1) matce albo ojcu,
 - 2) opiekunowi faktycznemu dziecka,

- 3) osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,
- 4) innym osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny,

jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18 roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Wartym podkreślenia jest fakt, że świadczenie pielęgnacyjne jest jedynym świadczeniem rodzinnym, którego wysokość podlega corocznej waloryzacji od 1 stycznia o wskaźnik waloryzacji określony w ustawie o świadczeniach rodzinnych. Wysokość świadczenia pielęgnacyjnego na następny rok kalendarzowy podlega ogłoszeniu w drodze obwieszczenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. W roku 2016 świadczenie to wynosiło 1300 zł miesięcznie, w roku 2017 była to kwota 1406 zł miesięcznie, a w 2018 roku wysokość świadczenia wzrosła do 1477 zł miesięcznie.

Ponadto w 2018 roku ze środków finansowych budżetu państwa przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych wypłacano, wprowadzone ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku, **zasiłki dla opiekunów**. Świadczenie to przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do tego świadczenia.

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna opłacane były **składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe**. Organ realizujący świadczenia rodzinne opłacał składkę na ubezpieczenia emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości świadczenia pielęgnacyjnego oraz odpowiednio specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna przez okres niezbędny do uzyskania okresu ubezpieczenia^{*)} z zastrzeżeniem art. 87 ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie dłużej niż przez okres na jaki ustalono prawo do w/w świadczeń. Składek nie opłaca się za osoby podlegające obowiązkowi ubezpieczenia społecznego z innego tytułu.

^{*)} tj. 20-letni okres składkowy i nieskładkowy w przypadku kobiet i 25 lat w przypadku mężczyzn.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane były za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna niepodlegające obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu.

Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Uprawnionymi do tego świadczenia są zatem m.in. osoby bezrobotne, studenci, osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych.

Wsparcie finansowe w postaci świadczenia rodzicielskiego przysługuje przez 52 tygodnie po urodzeniu dziecka w wys. 1 000 zł miesięcznie, a w przypadku urodzenia wieloraczków okres ten wydłużony zostaje do 71 tygodni.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje również opiekunowi faktycznemu dziecka, rodzinie zastępczej a także osobie, która przysposobiła dziecko w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7. roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10. roku życia.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych w latach 2016 – 2018

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Rzeczywista liczba rodzin objętych pomocą	5 791	5 724	5 813
Najwyższa liczba rodzin korzystających w danym miesiącu ze świadczeń rodzinnych	4 723	4 562	4 818
Liczba rodzin pobierająca zasiłki rodzinne na dzieci, w tym:	2 505	2 506	2 635
- z jednym dzieckiem	1 161	1 128	1 200
- z dwojgiem dzieci	945	959	972
- z trójką dzieci	295	315	336
- z więcej niż trójką dzieci	104	104	127

Ilość i wysokość wypłaconych świadczeń w latach 2016 - 2018

Rodzaj świadczenia	2016		2017		2018	
	Ilość	Kwota (w zł)	Ilość	Kwota (w zł)	Ilość	Kwota (w zł)
Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych	64 776	7 665 683	66 822	8 091 334	74 340	8 824 420
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	764	764 000	646	646 000	645	645 000
Świadczenie rodzicielskie (* pomoc realizowana od 1 stycznia 2016 r.)	2 282	2 087 916	2 646	2 437 822	2 672	2 397 654
Zasiłki pielęgnacyjne	33 472	5 121 216	33 301	5 095 053	33 379	5 276 562
Świadczenia pielęgnacyjne	3 533	4 567 880	3 890	5 454 704	4 235	6 214 475
Specjalny zasiłek opiekuńczy	377	194 548	417	215 112	338	180 039
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	3 291	1 070 639	3 456	1 220 761	3 251	1 242 121
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	2 241	222 786	2 329	259 929	2 500	295 770
Zasiłek dla opiekuna	648	336 146	451	233 830	261	139 768

Z analizy danych wynika, że w 2018 roku w stosunku do roku poprzedniego nastąpił wzrost liczby rodzin uprawnionych do świadczeń uzależnionych od kryterium dochodowego tj. do zasiłków rodzinnych z dodatkami. Zauważa się również wzrost liczby świadczeń pielęgnacyjnych dla osób rezygnujących z zatrudnienia ze względu na konieczność sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE

Program „Rodzina 500 plus” wprowadzony 1 kwietnia 2016 r. ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci to systemowe wsparcie polskich rodzin. Świadczenie to przysługuje na drugie i kolejne dziecko bez kryterium dochodowego, natomiast przy ubieganiu się na pierwsze lub jedyne dziecko w rodzinie, dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć 800 zł i 1 200 zł w rodzinie z dzieckiem niepełnosprawnym.

Liczba dzieci objętych programem, wypłacone świadczenia oraz wydatkowane na ten cel kwoty w latach 2016 - 2018

Wyszczególnienie	IV-XII 2016	2017	2018
Liczba rodzin	5 643	5 766	5 386
Wypłacone świadczenia	70 499	96 375	91 805
Wydatkowana kwota	35 150 640	48 061 636	45 773 935

W 2018 r. odnotowano spadek liczby rodzin, wypłaconych świadczeń, jak również wydatkowanej kwoty na świadczenia wychowawcze. Bezsportnie jest to spowodowane wprowadzonym w październiku 2017 r. zmianom przepisów dotyczących ustalania prawa do świadczenia wychowawczego w stosunku do rodziców deklarujących samotne wychowywanie dziecka. Podobnie jak przy ustaleniu prawa do zasiłku rodzinnego konieczne jest zasądzenie od drugiego rodzica świadczeń alimentacyjnych. Od zasady tej są jednak wyjątki. Świadczenia przysługują w sytuacji, gdy brak jest zasądzonych alimentów na rzecz dziecka, m.in., gdy drugi z rodziców dziecka nie żyje, ojciec dziecka jest nieznany.

PROGRAM „ZA ŻYCIEM”

Program „Za życiem” jest programem rządowym wprowadzonym w styczniu 2017 r. ustawą z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Program wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Obejmuje rozwiązania dotyczące wsparcia dla kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomaganie dziecka i jego rodziny, usług wspierających, rehabilitacyjnych i mieszkaniowych. Program zapewnia koordynację wsparcia, poradnictwa i informacji i jest realizowany przez wiele podmiotów.

W ramach programu wypłacano jednorazowe świadczenie w kwocie 4 000 zł z tytułu urodzenia dziecka u którego stwierdzono ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Wypłata świadczenia nie jest uzależniona od spełnienia kryterium dochodowego.

W roku 2018 r. wypłacono 26 świadczeń na łączną kwotę 104 000 zł, gdzie w roku 2017 wypłacono ich 13 na łączną kwotę 52 000 zł.

PROGRAM „DOBRY START”

Program „Dobry start” to kolejny program rządowy mający na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci poprzez wsparcie finansowe dla uczniów rozpoczynających rok szkolny. Warunki nabywania prawa do świadczenia reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”.

Świadczenie „Dobry start” przysługuje w wysokości 300 zł raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia 24 roku życia. Wsparcie jest udzielane bez względu na dochód. Program obejmuje dzieci wychowujące się zarówno w rodzinach, jak i te przebywające w pieczy zastępczej.

W programie „Dobry Start” obowiązuje uproszczona procedura. Nie ma bowiem konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnej o przyznaniu świadczenia. Osoby ubiegające się o świadczenie otrzymywały informację o jego przyznaniu na podany we wniosku adres e-mail. W przypadku braku adresu, informację o przyznaniu świadczenia można było uzyskać na stawiennictwo osobiste. Decyzje administracyjne wydawane były jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia, a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń.

W ramach programu „Dobry start” wypłacono świadczenia dla 9 490 dzieci, a wydatkowano na ten cel kwotę 2 845 500 zł.

ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest dziecko, które ma zasądzone od rodzica alimenty, jeżeli egzekucja alimentów jest bezskuteczna. Świadczenia z FA przysługują na dziecko do ukończenia przez nie 18 lat. Na dziecko starsze świadczenia przysługują do ukończenia 25 lat pod warunkiem, że uczy się w ono szkole lub szkole wyższej, a na dziecko, które ma ustalony znaczny stopień niepełnosprawności – bezterminowo.

Ponadto o świadczenia z funduszu alimentacyjnego mogą ubiegać się nie tylko rodzice samotnie wychowujący dzieci, ale również ci, którzy zawarli związek małżeński lub żyją w konkubinacie.

Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 725 zł. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco zasądzonych alimentów nie więcej jednak niż 500 zł na każde dziecko.

Liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2016 – 2018

Rok	Liczba rodzin
2016	820
2017	771
2018	736

Z powyższego zestawienia wynika, że spada liczba rodzin korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego (zmniejsza się również liczba wypłacanych świadczeń). Wynika to głównie z faktu, że kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń nie zmieniało się od początku obowiązywania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tj. od 2008 r. a najniższa krajowa płaca wzrasta co roku.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Rodzaj świadczenia	2016		2017		2018	
	Ilość	Kwota (w zł)	Ilość	Kwota (w zł)	Ilość	Kwota (w zł)
Fundusz alimentacyjny	14 592	5 519 397	13 820	5 228 335	13 341	5 112 109

Ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, która wprowadziła nowe regulacje w zakresie pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów oraz postępowania wobec dłużników alimentacyjnych i tym samym zastąpiła ustawę o postępowaniu

wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej od czasu obowiązywania (tj. od 1 października 2008 r.) była już kilka razy nowelizowana zarówno w części dotyczącej przyznawania świadczeń oraz prowadzonego postępowania wobec dłużników.

Katalog środków służących do dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych od kilku lat pozostaje niezmienny. Istnieje konieczność przeprowadzania wywiadów z dłużnikami, ich aktywizacja zawodowa, a w określonych w ustawie przypadkach składanie wniosku do prokuratury o ściganie dłużnika oraz składanie wniosku do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy. Skierowanie wniosku do prokuratury o ściganie za przestępstwo uporczywego uchylania się od obowiązku alimentacyjnego oraz do prezydenta o zatrzymanie prawa jazdy musi być poprzedzone wydaniem decyzji administracyjnej uznającej dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. W razie powstania zaległości w należnościach dłużnika za okres dłuższy niż 6 miesięcy przekazywane są do biura informacji gospodarczej informacje o zobowiązaniach dłużników wynikających z wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej. Od 2016 roku istnieje obowiązek przekazywania takich informacji do wszystkich biur informacji gospodarczych podanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki w Biuletynie Informacji Publicznej. Obecnie takich biur jest 5 i do nich przekazywane są informacje o wyżej wymienionych zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych. Na dzień 31.12.2018r. w biurach informacji gospodarczych figurowało 2 235 dłużników alimentacyjnych.

Podobnie jak w latach ubiegłych najwięcej problemów było z ustalaniem miejsca zamieszkania dłużnika. Z tego względu nie można przeprowadzić z dłużnikiem wywiadu i odebrać oświadczenia majątkowego. Sami dłużnicy nie byli natomiast zainteresowani współpracą z MOPS, nie widzieli potrzeby przedstawienia swojej sytuacji, skorzystania z pomocy w znalezieniu i podjęciu pracy (poprzez aktywizację zawodową), a tym samym zdobycia pracy i regulowania zobowiązań alimentacyjnych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. Oznacza to, że dłużnik musi zwrócić wypłacone świadczenia wraz z odsetkami za opóźnienie, które naliczane są do dnia spłaty należności. Należności przypadające od dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej. Postępowanie egzekucyjne prowadzą komornicy sądowi. Po wydaniu decyzji ustalającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego organ właściwy wierzyciela wnosi o wszczęcie postępowania egzekucyjnego lub o przyłączenie się do toczącego się postępowania egzekucyjnego w sprawie zaspokojenia roszczeń osoby uprawnionej do alimentów.

W 2018 r. do komorników sądowych złożono łącznie 893 wniosków o przyłączenie do prowadzonej egzekucji i wszczęcie egzekucji, gdzie łącznie od dnia obowiązywania ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, dłużnicy alimentacyjni posiadali należności z tytułu

wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 67 873 215 zł (z czego kwota 20 192 167 to odsetki).

Rok	Wypłacone świadczenia z FA (w zł)	Kwoty zwrócone przez dłużników (w zł)	Ściągalność należności w stosunku do wypłaconych świadczeń (w %)
2016	5 519 397	916 321	16,6
2017	5 228 335	1 231 756	23,6
2018	5 112 109	1 320 288	25,8

Nowelizacja kodeksu karnego z 2017 r. nałożyła obowiązek na organ właściwy wierzyciela złożenia zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa w związku z przyznaniem świadczenia z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej oraz posiadaniem przez dłużnika zaległości przewyższających równowartość trzech miesięcy. W 2018 r. były kierowane zawiadomienia do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużników alimentacyjnych. W większości przypadków rezultatem tych działań była odmowa wszczęcia dochodzenia lub umorzenie wszczętego postępowania. Tylko w nielicznych przypadkach nałożono karę ograniczenia wolności w postaci wykonywania nieodpłatnej pracy na cele społeczne.

Liczba dłużników alimentacyjnych oraz działania podjęte wobec dłużników alimentacyjnych w latach 2016-2018

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	1 497	1 421	1 468
Liczba dłużników alimentacyjnych zgłoszonych do Biur Informacji Gospodarczych	2 106	2 176	2 235
Wystąpienie do Urzędu Pracy (aktywizacja zawodowa)	296	401	314
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w Powiatowy Urzędzie Pracy	222	399	430
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	99	92	92
Wnioski do Prezydenta (zatrzymanie prawa jazdy)	78	82	78
Wnioski do Prokuratury na podstawie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	90	86	82
Wnioski do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego w związku z przyznaniem świadczeń z FA	0	0	342

Wymienione wyżej świadczenia z nielicznymi wyjątkami (m.in. zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, świadczenie rodzicielskie) przyznawane są na zamknięte okresy tzw. okresy zasiłkowe/świadczeniowe trwające 12 miesięcy. Wnioski można składać drogą tradycyjną (w wersji papierowej) jak również drogą elektroniczną. Należy zaznaczyć, że e-wnioski można składać od 1 lipca, natomiast drogą tradycyjną od 1 sierpnia. Powyższe oznacza, że okres od 1 lipca każdego roku jest to okres wytężonej pracy, gdzie w stosunkowo krótkim okresie należy obsłużyć kilka tysięcy interesantów oraz wydać kilkanaście tysięcy decyzji. Z tego względu konieczna była zmiana organizacji pracy i wzmocnienie kadrowe komórki realizującej powyższe zadania.

Dostępne możliwości złożenia wniosków ze względu na rodzaj wnioskowanej pomocy oraz liczba złożonych wniosków w roku 2018

Rodzaj świadczenia	Liczba wniosków złożonych drogą elektroniczną	Liczba wniosków złożonych drogą papierową
Świadczenie wychowawcze (Program Rodzina 500 +)	bankowość elektroniczna empatia ePUAP platforma ZUS PUE	2 386 4 122
Świadczenie „Dobry start”	bankowość elektroniczna Empatia	4 327 2 938
Świadczenia rodzinne	empatia EPUAP	80 5 911
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	empatia ePUAP	5 1 750

Z powyższej tabeli wynika, że drogą elektroniczną najwięcej wniosków wpłynęło o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry start” (ok. 60 % złożonych wniosków) oraz świadczenia wychowawczego (ok. 37%). Spowodowane było to możliwością składania wniosków za pośrednictwem bankowości elektronicznej, która była niewątpliwie najpopularniejszym kanałem wpływu wniosków.

**Liczba decyzji wydanych w Dziale Świadczeń Rodziny w latach 2016 - 2018 oraz
wywołane usługi sprawdzające w roku 2018**

Rodzaj świadczenia	2016	2017	2018	Usługi sprawdzające*
Świadczenia rodzinne (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych)	6 405	6 540	8 878	41 917
Fundusz alimentacyjny (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów)	1 645	1 494	1 333	6 223
Świadczenia wychowawcze (Program Rodzina 500+) (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci)	6 563	6 813	6 546	62 280
Zasiłek dla opiekuna (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów)	26	20	27	324
Jednorazowe świadczenie z programu „Za życiem” (decyzje wydane na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”)	-	14	26	104
Świadczenie „Dobry start” – decyzje odmawiające prawa do świadczeń **)	-	-	14	45 278
Razem	14 639	14 881	16 824	156 126

*) Bardzo dużą część obowiązków przypisanych dotychczas obywatelom składającym wnioski przekierowano na organy realizujące zadania wynikające z poszczególnych ustaw. Pracownicy tych organów byli zobowiązani do wykonania szeregu czynności sprawdzających tj. weryfikację drogą elektroniczną informacji zawartych we wnioskach o ustalenie prawa do świadczeń m.in. danych dotyczących wnioskodawcy i dzieci na które jest wnioskowana pomoc.

**) Zgodnie z założeniami programu obowiązuje uproszczona procedura. Osoby ubiegające się o świadczenie zamiast decyzji administracyjnej o przyznaniu prawa do świadczenia otrzymały informację o jego przyznaniu na podany we wniosku adres e-mail. W przypadku braku adresu, informację o przyznaniu świadczenia można było otrzymać osobiście. W 2018 roku rozpatrzono 7 265 wniosków i wygenerowano 7 099 informacji o nabyciu uprawnienia do świadczenia.

PODSUMOWANIE

Rok 2018, podobnie jak lata poprzednie, to okres nowych zadań zleconych do realizacji Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Legnicy. Wprowadzony w ubiegłym roku program rządowy „Dobry start” wymusił dodatkową obsługę ok. 7.000 mieszkańców w krótkim okresie. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu pracowników Ośrodka realizacja zarówno tego, jak i pozostałych przebiegła bardzo sprawnie.

Także zmiany kryteriów dochodowych w zakresie zadań realizowanych w oparciu o ustawy o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych oraz o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to znaczne utrudnienie, skutkujące koniecznością przeprowadzenia nadprogramowo kilku tysięcy wywiadów środowiskowych oraz wydania kilku tysięcy decyzji administracyjnych.

W minionym roku powiększona została baza Ośrodka – w obiekcie przy ul. Krzemienieckiej utworzono - w ramach programu Maluch+ – Filię Żłobka nr 3, zyskując na potrzeby najmłodszych legniczan ponad 60 miejsc w żłobkach.

Jednak z uwagi na bardzo duże zapotrzebowanie na miejsca w żłobkach publicznych, nadal utrzymuje się kolejka ponad 100 osób spełniających kryteria, których nie możemy przyjąć.

Największą uciążliwością zarówno dla klientów, jak i pracowników Ośrodka jest nasza lokalizacja. Poszczególne komórki organizacyjne umieszczone w różnych miejscach na terenie miasta, nie pozwalają na załatwienie wszystkich spraw w jednym miejscu, co jest niewątpliwie stresujące i problemowe.

Jest to także duże utrudnienie dla pracowników, nie mówiąc o zwiększonych kosztach funkcjonowania Ośrodka.

Uważam, że dzięki profesjonalizmowi, zaangażowaniu, codziennej ciężkiej pracy około czterystu pięćdziesięciu pracowników Ośrodka prawidłowo realizujemy powierzone nam zadania. Należy dodać, iż z naszych usług korzysta kilka tysięcy legniczan, którym staramy się służyć najlepiej, jak to możliwe.

Zakładam, że opisane w niniejszym sprawozdaniu działania prowadzone przez Ośrodek na rzecz mieszkańców Legnicy przybliżą ich wielkie zróżnicowanie i problemy, z którymi spotykamy się jakże często.

Legnica, dnia 23 stycznia 2019 roku